

zelena dežela

Glasilno Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

št. 88, junij 2010

stran

3

Novice

**Reševanje težav z obdavčitvijo
in zavarovanjem v kmetijstvu**

stran

6

**Tema meseca - Priznane
rejske organizacije
Čas za ponovno
pridobitev statusa**

stran

4

**Pogovor s predstavniki
zamejskih Slovencev
Zbornica bogatejša za dva
pomembna člana**

stran

9

**Aktualno
Prvih deset let
Kmetijsko gozdarske
zbornice Slovenije**

Dve ministrov obljubi

» CIRIL SMRKO LJ

predsednik

Prvi dan junija je evropski komisar za kmetijstvo in razvoj podeželja Dacian Cioloș na neformalnem srečanju evropskih kmetijskih ministrov strnjeno podal bistvo prihodnje skupne kmetijske politike in strategije do leta 2020. Slednja naj bi se opirala na tri osnovne stebre rasti: trajnostna rast, »pametna« rast in rast, ki vključuje tako izkoriščanje virov kot dobrobit celotne družbe. Seveda se takoj porodi dvom, ali gre za dejanske elemente strategije, ki imajo natanko opredeljen cilj, določena orodja za izvedbo le-tega in seveda možnost merljivosti rezultatov. Ali pa imamo ponovno opraviti z izvirnim političnim besediščem evro-birokracije, za katerim ne stoji čisto nič ali, kar je še hujske, kopice papirjev, projektov z umetelnimi nazivi, ki bodo svoj pečat pustili zgolj v denarnicah izbrancev v neposredni bližini evropskega »korita« oziroma tistih, ki imajo do tja dobro speljane in utrjene kanale.

V kmetijstvu naj bi omenjeni pojmi pomenili izkoriščanje virov ob ohranjanju okolja in ekološke raznovrstnosti ter zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, vključevanje sodobnih tehnologij oz. inovativnih procesov ter pozitivni vpliv na celotno družbo, predvsem z ohranjanjem oziroma odpiranjem delovnih mest na podeželju. Vse to se lepo sliši in ne poznam nikogar, ki bi tudi pred sprejetjem omenjene strategije načrtno delal proti takšnim načelom rasti. Odkar je bilo prvo seme zasejano in prva žival uhlevljena, ima kmet vsak dan v osnovi enak cilj – delati tako, da bo lahko jutri nadaljeval to delo, tako, da bo lahko preživel sebe in svojo družino, in tako, da bodo tudi njegovi otroci s kmetovanjem nadaljevali. Vsaka generacija je prinesla nekaj novega in brez oklevanja lahko rečem, da je stopnja inovativnosti na kmetiji višja kot v drugih proizvodnih panogah. Torej so lepe besede Evropske komisije zgolj novodobni opis nečesa, kar v kmetijstvu obstaja tisočletja z morebitnimi odkloni v primerih, ko je prišlo do grobih posegov v lastništvo kmetijskih zemljišč bodisi s strani politike ali kapitala.

Zato me zgornja definicija prihodnjih ciljev Evropske unije in njenih državljani ni ne navdušila ne presenetila. Tako kot pogosto poprej je politika odkrila nove pojme za obstoječe stanje – vse za upravičenost lastnega obstoja. Zaskrbelo pa me je dejstvo, da najbolj odgovorni za oblikovanje prenovljene kmetijske politike in strategije celotnega evropskega prostora kaj hitro lahko »zaspijo«, pomirjeni z velikopoteznimi načrti. In ob tem ne vidijo, da se za njimi ne skrivajo nič novega ali rešilnega. Ne z dolgimi koraki in prazno, le z natančno odmerjenimi in usmerjenimi se bomo premaknili navzgor. Ker, roko na srce, zaenkrat še kar vztrajno drsimo navzdol.

Najbolj vroči dnevi junija so bili za zbornico naporni ne le zaradi temperatur, pač pa predvsem zaradi vročih tematik, ki jih že dalj časa poskušamo rešiti. Sestanek pri ministru za finance dr. Francu Križaniču je prinesel nekaj optimizma glede reševanja problematike obdavčitev v kmetijstvu. Pri tem je bilo izjemnega pomena sodelovanje ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana, ki je zbornico podprl tudi pri prizadevanjih za rešitev težav glede zavarovanj v kmetijstvu.

Ministru Židanu zaupamo, da dela in bo delal v prid slovenskemu kmetijstvu in podeželju. Na dnevu zbornice je dal dve obljudi, ki sta se morda zdeli povsem običajni, a meni kot predsedniku Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije pomenita veliko. Minister je obljubil, da bo upošteval mnenja Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije in spoštoval strokovnost zaposlenih v okviru naše zbornice. Oboje pa tvori osnovno prvo dobrega in uspešnega sodelovanja. In z naše strani lahko pričakuje enako. Povsem dovolj za dober začetek! Seveda pod pogojem, da ne ostane vse le v obliki izgovorjene ali napisane besede. Te še niso nikogar nahranile, čeprav smo tistih, v prazno izrečenih, že pošteno siti.

IZ VSEBINE

NOVICE

Ustanovitevna seja Sveta za kmetijstvo	3
Reševanje težav z obdavčitvijo in zavarovanjem v kmetijstvu	3
Popis kmetijstva 2010	3
Nevladne organizacije opozarjajo na težave kmetov	3

POGOVOR S PREDSTAVNIKI ZAMEJSKIH SLOVENCEV

Zbornica bogatejša za dva pomembna člana	4
--	---

TEMA MESECA - PRIZNANE REJSKE ORGANIZACIJE

Čas za ponovno pridobitev statusa	6
---	---

AKTUALNO

Prvih deset let Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije	9
Podeljenih 211 certifikatov	13
Težave na vodovarstvenih območjih	14
Zakon o dohodnini v ustavno presojo	15

EKOLOŠKO KMETOVANJE

Ekološke kmetije in predelava mesa	16
--	----

GOZD IN LES

Večja raba lesa	19
-----------------------	----

PRAVNI NASVETI

Zaščitena kmetija (2. del)	20
----------------------------------	----

VABIMO

Vabilo k udeležbi – Podeželje v mestu	21
---	----

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana	22
---	----

VABIMO

Vabilo k sodelovanju – nagradna akcija »S kmetije za Vas«	22
Praznik košnje na Banjšicah	23
Kmečke igre na Dolžu pri Novem mestu	24

Članicam in članom iskreno voščim
ob 25. juniju, Dnevu državnosti.

Ciril Smrkolj, predsednik

Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Naslov: Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/ 513 66 00, faks: 01/ 513 66 50, zelena.dezela@kgzs.si
Uredniški odbor: Andrej Kermavnar (predsednik), Ema Zadel (podpredsednica), Vlado Avguštin, Jože Benec, Bogdana Brilj, Jožef Cigan, Marjana Cvirn, Maks Ipavec, Anita Jakuš, dr. Stane Klemenčič, Jože Meolic, Alojz Pori, Jernej Redek in Darinka Sebenik
Odgovorna urednica: mag. Tatjana Čop, tel.: 01/513 66 52, 01/513 66 40
Grafično oblikovanje, prelom in izvedba: Kmetijska založba, d.o.o.
Naslovnica: Podeželje v mestu Koper, 29. maj 2010 (Foto: Tatjana Vrbošek)
Jezikovni pregled: Marjana Cvirn. Tisk: SET, d.d.
Naklada: 92.000 izvodov. Cena: 0,35 €. Časopis je za člane KGZS brezplačen.

Ustanovitvena seja Sveta za kmetijstvo

V začetku junija je bil ustanovljen Svet za kmetijstvo in podeželje RS. Predsednik KGZS Ciril Smrkolj je bil izvoljen za podpredsednika Sveta.

V Svet za kmetijstvo in podeželje so bili na podlagi sklepa Vlade RS poleg predsednika Cirila Smrkolja imenovani naslednji predstavniki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije: Franc Režonja, direktor KGZS - Zavod Murska Sobota, in Franc Veršič, predsednik Odbora za kmetijsko politiko pri KGZS. Dekan Biotehniške fakultete v Ljubljani prof. dr. Franci Štampar je bil izvoljen za predsednika Sveta za kmetijstvo in podeželje RS.

Svet za kmetijstvo in podeželje RS je posvetovalno telo ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Na prvi redni seji, ki bo 23. junija 2010, bodo obravnavali izhodišča strategije razvoja kmetijstva in proizvodnje hrane do leta 2020 ter osnutek zakona o promociji kmetijskih proizvodov in živil.

» JERICA POTOČNIK

Reševanje težav z obdavčitvijo in zavarovanjem v kmetijstvu

Reševanje težav in zapletov z obdavčitvijo v kmetijstvu se vleče že nekaj let. Prva polovica leta je tako kot za večino gospodarstva tudi za kmetijstvo minila v znaku posledic svetovne gospodarske krize. Ob nadaljevanju padca odkupnih cen in zapletih glede zavarovanja v kmetijstvu so bile odločbe o odmeri obveznosti iz kmetijske dejavnosti kaplja čez rob! (Natančneje smo o tem pisali v predhodnih številkah.)

Slednje je bila tudi osrednja tema junijskega sestanka predsednika KGZS Cirila Smrkolja z ministrom za finance dr. Francem Križaničem ob sodelovanju ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana. Ciril Smrkolj je ministra za finance podrobno seznanil s problematiko obdavčevanja kmetijske dejavnosti in ga pozval, da podpre prizadevanja

KGZS za znižanje davčne osnove za leto 2009 na takšen način, da ta ne bo preseгла dejansko doseženih dohodkov iz kmetijske dejavnosti. Prav tako ga je pozval, naj se ministrstvo čim prej loti priprave in uveljavitve sistemskih zakonodajnih rešitev na področju obdavčevanja kmetijske dejavnosti. Pobudo Cirila Smrkolja je podprl tudi mag. Dejan Židan. Ta del sestanka je bil sklenjen z dogovorom, da bodo na Ministrstvu za finance poskušali najti način za znižanje davčne obremenitve manjšim kmetom ter bodo ponovno preverili izračune povprečnih zneskov subvencij na hektar.

V drugem delu pa je bilo govora o težavah kmetijskih zavarovanj, saj letos zavarovalnice zavračajo kmete, ko so le-ti želeli zavarovati kmetijske posevke in plodove. S tem pa je kmetom kršena temeljna pravica do sofinanciranja kmetijskih zavarovanj. Ob tem je minister za kmetijstvo povedal, da je Uredba o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje in ribištvo za leto 2011 že v pripravi ter da je nujno pridobiti podatke o obsežnosti zavrnitev s strani zavarovalnic, saj bo le tako MKGP lahko pristopilo k reševanju težav.

» IVANA BRATOŽ

Popis kmetijstva 2010

V Evropski uniji je zakonsko določeno, da države članice vsakih deset let izvedejo popis kmetijstva. V Sloveniji je bil prvi samostojni popis kmetijstva v letu 2000, v letu 2010 pa bo Statistični urad Republike Slovenije izvedel drugi popis kmetijstva.

S popisom kmetijstva bomo pridobili podrobne podatke o kmetijskih gospodarstvih in strukturi kmetijske proizvodnje, zemljišč, tehnološke opremljenosti ter delovne sile na kmetijskih gospodarstvih. Podatki iz tega popisa bodo prvič primerljivi tudi s predhodnim popisom kmetijskih gospodarstev, s čimer bomo dobili vpogled v strukturne spremembe v slovenskem kmetijstvu, ki so se zgodile v obdobju 2000–2010.

Popisovalci bodo kmetijska gospodarstva obiskali v času od 1. junija do 15. julija 2010. Sodelovanje v popisu je obvezno po Zakonu o državni statistiki in po letnem programu statističnega raziskovanja 2010, podatki pa so namenjeni izključno statistiki in prikazu stanja v kmetijstvu.

Zavedamo se, da popis pomeni dodatno obremenitev za kmeta, saj si je treba za obisk popisovalca vzeti čas, potrebno je zbrati in pripraviti podatke in ne nazadnje popisovalcu tudi zaupati, da bodo podatki namenjeni le pregledu stanja v našem kmetijstvu.

Rezultati popisa bodo zelo pomembni za nadaljnje usmeritve v kmetijstvu in za pripravo strategije ter ustreznih ukrepov za vzpodbudo kmetijstva. Zato vas prosimo, da sodelujete v popisu, sprejmete popisovalce in jim posredujete vse zahtevane podatke.

Nevladne organizacije opozarjajo na težave kmetov

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je skupaj z Zadružno zvezo Slovenije, Sindikatом kmetov Slovenije, Zvezo kmetov Slovenije in Zvezo slovenske podeželske mladine že pred časom opozorila Vlado RS, ministrstva, Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Državnega zbora ter Komisijo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Državnega sveta, naj za leto 2009 povprečnih zneskov subvencij ne vključujejo v davčno osnovo iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, saj bo takšna obdavčitev pustila globoke posledice pri dohodku slovenskih kmetij.

V skupnem dopisu so opozorili na neprimerno spremembo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Predlog tega zakona namreč kmetu odreja njegovo večrazsežnostno vlogo, ki jo izvaja na podeželju, in ga enači s samostojnim podjetnikom. Nevladne kmetijske organizacije so zato zahtevale, da v postopku posodabljanja pokojninskega sistema zavarovalci iz kmetijske dejavnosti ohranijo vsaj tiste ugodnosti, ki jih imajo po obstoječem sistemu. V nadaljevanju so opozorile tudi na kršenje pravic do enakopravnosti pri uveljavljanju pravic do sofinanciranja kmetijskih zavarovanj. Kmetje imajo v letošnjem letu velike težave pri sklepanju zavarovanj kmetijskih posevkov in plodov, saj so se zavarovalni pogoji močno zaostriili, poleg tega pa je sklepanje zavarovanj zelo selektivno. Mnogim kmetom je tako onemogočeno zavarovanje kmetijske proizvodnje, čeprav izpolnjujejo vse zahtevane pogoje.

» JERICA POTOČNIK

Zbornica bogatejša za dva pomembna člana

Na junijskem obeležju desete obletnice Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije sta bila slavnostno sprejeta dva pomembna prostovoljna člana: Kmečka zveza iz Trsta in Kmečka izobraževalna skupnost s sedežem v Tinjah na avstrijskem Koroškem. O razlogih za prostovoljno članstvo in pričakovanih smo se pogovarjali s predsednikoma obeh organizacij Francem Fabcem in Mihom Zablatnikom.

NOVA ČLANICA KGZS KMEČKA ZVEZA TRST

Gospod Fabec, stanovska organizacija slovenskih kmetov v Italiji Kmečka zveza je letos zaprosila za status prostovoljnega člana v skupini pravnih oseb. Vsem našim bralcem Kmečka zveza še ni znana. Jo lahko na kratko predstavite? Kmečka zveza letos slavi 60. obletnico delovanja in šteje več kot 700 članov. Nastala je v zgodovinsko drugačnem obdobju, kot je danes. Tedaj je bila glavna naloga Kmečke zveze obdržati slovenstvo onkraj meja matične domovine. To je bil njen prvi in osnovni cilj.

Tekom let pa se je njena vloga spreminjala. Čeprav bo verjetno vedno obdržala vlogo ohranjanja narodnostne zavesti, pa se že nekaj časa postopno spreminja zaradi socialnih sprememb, sprememb pomena oziroma vloge kmetijstva v družbi. Danes je Kmečka zveza dobro razvita organizacija, ki štiti kmete na politični ravni, torej delno deluje v vlogi sindikata in ima jasno vizijo razvoja kmetijstva v tem prostoru. Po drugi strani pa daje članom strokovno oz. administrativno podporo na področju, ki ga današnja zakonodaja veleva.

V Italiji smo priča zelo zapletenemu sistemu, ki kmete administrativno preveč obremenju-

Ob dnevu Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je predsednik Ciril Smrkolj uradno in slavnostno sprejel med člane KGZS Kmečko zvezo iz Trsta in Kmečko izobraževalno skupnost iz Tinj na avstrijskem Koroškem. Ob tem je predsednikoma obeh organizacij podelil plakete. Od leve proti desni: predsednik Kmečke zveze Franc Fabec, predsednik KGZS Ciril Smrkolj in predsednik Kmečke izobraževalne skupnosti Miha Zablatnik.

je. Kmečka zveza tudi tu pomaga svojim članom, saj jim nudi usluge na področju administrativnih zahtev.

Kako oziroma v kakšni smeri se je spreminjala vloga Kmečke zveze skozi čas?

Kmečka zveza je nastala na območju ob meji – tu, kjer smo bili Slovenci skozi zgodovino vedno prisotni. Ta prostor pa je tudi s stališča kmetijske pridelave po-

seben. Zaradi naravnih danosti in strukturnih razmer se tu ni razvijalo tipično konvencionalno kmetijstvo, ki v prvi vrsti stremi k povečanju količine. Kmetje smo se v tem prostoru videli bolj v vlogi nosilcev razvoja kakovosti kmetijskih pridelkov in izdelkov. Prav tu pa ima Kmečka zveza zelo pomembno vlogo, saj se je pred dvajsetimi leti odločila, da gre v razvoj politike odličnosti, kjer je na prvem mestu kako-

vost in ne količina. Naši člani so se v takšnem okolju zelo dobro znašli, saj njihovi odlični izdelki niso priznani le na državni ravni, temveč tudi na mednarodni. Torej kmetje ostajamo na tej poti povečanja kakovosti, čemur je tudi ožje in širše okolje izjemno naklonjeno. Pri tem ima Kmečka zveza pomembno vlogo.

Vedno bolj pomembna pa je vloga Kmečke zveze na področju spodbujanja mladih in nudenja

podpore pri odločitvi, da postanejo prevzemniki kmetij. Uspehi naših članov so obenem spodbuda mladim, zato ni nič čudnega, da postaja kmetijstvo v zadnjem času vedno bolj zanimivo tudi za ta del populacije.

Kako je vstop Slovenije v Evropsko unijo vplivalo na vaše delo?

Kmečka zveza je včasih predstavljala most, ki je povezoval Slovence na obeh straneh državne meje in preko katerega je potekalo čezmejno sodelovanje stanovskih in strokovnih institucij ter seveda kmetov. Danes te meje dejansko ni več. Zato bo v prihodnje tudi vloga Kmečke zveze drugačna, tem spremembam primerna. Tako za slovenske kmete, živče v Italiji, kot za tiste v matični domovini se je s prihodom Slovenije v Evropsko unijo odprl nov skupni prostor. V tem prostoru imamo skupaj nove možnosti. Odpirajo se številni izzivi, imamo priložnost, da skupaj postanemo bolj prepoznavni, v odnosu do tvorcev skupne kmetijske politike pa bolj reprezentativni.

Kaj je botrovalo vaši odločitvi glede prostovoljnega članstva in kaj pričakujete od Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije?

Sodelovanje s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije je bilo od njenega nastanka vedno dobro, predvsem na področju stroke. Pa vendar mislim, da so še vedno številne neizkoriščene možnosti. Obenem se danes Kmečka zveza sooča s finančnimi težavami, zaradi česar ne uspevamo povsem zadostiti potrebam in željam naših članov. Ravno na področju prenosa znanja obstaja možnost razširitve sodelovanja.

Z včlanitvijo v Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije smo želeli predvsem tudi formalno doreči

konkretno sodelovanje. Predvsem pa bomo v prihodnje lahko koristili usluge, ki jih Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije nudi svojim članom. Seveda pa smo pripravljeni deliti naše izkušnje s slovenskimi kolegi.

NOVA ČLANICA KGZS KMEČKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST (KIS) TINJE

Gospod Zablatnik, ob slavnostnem sprejemu Kmečke izobraževalne skupnosti v članske vrste Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije vas prosim, če lahko bralcem Zelene dežele predstavite vašo organizacijo.

Kmečka izobraževalna skupnost je organizacija samopomoči slovenskih kmetov na avstrijskem Koroškem. Deluje že enaindvajset let. Prvi razlog za ustanovitev je bila potreba po organiziranem strokovnem izobraževanju v slovenskem jeziku. Zato smo se morali sami organizirati in zagotoviti tovrstno izobraževanje. Obenem je bil namen njene ustanovitve ohranjanje stikov s Slovenci in slovensko kmetijsko stroko v matični državi. Menim, da smo pomembno vlogo odigrali tudi v čezmejnih projektih v času priprav Slovenije na vstop v Evropsko unijo. Na tem področju smo tudi pred petnajstimi leti dobili pomembno priznanje s strani koroške deželne Kmetijske zbornice. Kmečka izobraževalna skupnost je bila namreč pobudnica in nosilka prvega večjega čezmejnega projekta

Agrarkontakt. V določeni fazi se je ta naziv za čezmejne projekte prenesel na zbornico in dejavnosti se nadaljujejo pod enakim imenom. Danes je v našo organizacijo vključenih 600 kmetij.

Kako je do zdaj potekalo sodelovanje s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije?

Našim članom na pet let razpošljemo vprašalnik z namenom, da bi izvedeli, kakšne so njihove potrebe po znanju. Na podlagi tako zbranih informacij oblikujemo ponudbo izobraževanja. Slednja so tako na področju različnih tehnologij v kmetijstvu kot tudi v gozdarstvu. Tu že poteka dobro sodelovanje s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, saj v te izobraževalne programe vključujemo tudi kmetijske svetovalce, ki delujejo v okviru strokovnih služb KGZS. Petnajst let smo že prisotni na ocenjevanju in razstavi Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj. Prav tako člane spodbujamo k branju in nakupu strokovne literature v slovenskem jeziku.

Zakaj ste se odločili za prostovoljno članstvo v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije?

Če hoče manjšina preživeti, mora biti živo povezana z matično državo in se z njo poistovetiti. Predpogoji so potrebni. Že desetletja se borim za to, da lahko koroški Slovenci uradno vstopimo v slovenske strukture. Vesel sem, da je novo vodstvo

Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije začelo odpirati te poti in našlo uradno možnost vstopa Kmečke izobraževalne skupnosti v Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije. Potrebno je namreč vedeti, da so odnosi z matično domovino takšni, da smo na osebni ravni lahko vsi prijatelji, ko pa gre za uradne strukture, smo mi v Sloveniji tujci. Naš človek mora dobiti občutek, da spada med svoje, da v Sloveniji ni tuj. Kot zgleden primer naj navedem položaj južnih Tirolcev v Avstriji. Oni imajo v Avstriji vse pravice, razen volilnih. Na nekaterih področjih celo prednost. Avstrija torej na ta način ohranja pripadnost svojih ljudi na drugi strani meje. Manjšine rabijo v matični državi zavetje. Zato naj še enkrat poudarim, da sem hvaležen Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, da je našla prostor za nas v svoji strukturi. Drugi pomemben razlog pa je želja po prenosu strokovnega znanja v slovenskem jeziku.

Za konec morda še vprašanje, ali sami še vedno kmetujete?

Kmetijo sem že predal hčerki in sem upokojen. Sicer sem po poklicu vzgojitelj za izvenšolsko delo, a sem pri štiridesetih letih, po smrti očeta, prevzel kmetijo, ki je danes usmerjena v ekološko pridelavo mleka. Predsednik Kmečke izobraževalne skupnosti sem že enajsto leto, sem pa bil dejaven pri njeni ustanovitvi in delovanju od samega začetka.

Uredništvo se predsednikoma zamejskih stanovskih organizacij Francu Fabcu in Mihi Zablatniku zahvaljuje za sodelovanje.

» MAG. TATJANA ČOP

Ali je Zelena dežela prisotna tudi onkraj meje?

Na Kmečki zvezi v Trstu prejemajo nekaj izvodov časopisa in želijo si jih še več, da bi še povečali branost med njihovimi člani. Sicer pa je na voljo vsem članom, sodobnejše kmetije jo prebirajo tudi na spletni strani.

Tudi članom Kmečke izobraževalne skupnosti Zelena dežela ni tuja. Seveda bi želeli, da bi jo prejemale še večje število slovenskih kmetov na avstrijskem Koroškem. Ne le zaradi strokovnih vsebin, pač pa tudi zaradi ohranjanja izbornega strokovnega jezika.

Čas za ponovno pridobitev statusa

Januarja 2006 so v Sloveniji začele delovati prve priznane rejske organizacije, katerim poteče status konec decembra 2010, ko bo konec petletnega obdobja. Za ponovno pridobitev statusa morajo organizacije v letošnjem letu vložiti vlogo za priznanje.

Zakon o živinoreji, ki je pričel veljati v začetku leta 2002, je postavil temelj za delovanje priznanih rejskih organizacij v Sloveniji. Ko so bili konec leta 2003 sprejeti še vsi potrebni podzakonski akti na področju živinoreje, so bili izpolnjeni vsi pogoji za začetek ustanavljanja priznanih rejskih organizacij, katerih glava naloga je izvajanje potrjenih rejskih programov za posamezne vrste in pasme domačih živali.

Prve priznane rejske organizacije v Sloveniji so s svojim delom pričele 1. januarja 2006. V skladu z zakonodajo jim status poteče po petletnem obdobju, to je 31. decembra 2010. Organizacije, ki želijo ponovno pridobiti status priznane rejske organizacije, morajo v letošnjem letu na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vložiti vlogo za priznanje.

SEDANJA ORGANIZIRANOST REJCEV

Tako kot povsod po svetu so tudi rejci v Sloveniji organizirani in združeni v različnih organizacijah. V Sloveniji delujejo na tem področju poleg velikega števila društev še druge krovne organizacije, ki povezujejo rejce.

POGOJI ZA PRIDOBITEV STATUSA PRIZNANE REJSKE ORGANIZACIJE

Priznane rejske organizacije priznava in nadzira država na podlagi pogojev, ki jih določa

Rejci v Sloveniji so organizirani in združeni v različnih organizacijah, v Sloveniji delujejo na tem področju poleg velikega števila društev še druge krovne organizacije, ki povezujejo rejce. Priznani rejski organizaciji v govedoreji sta KGZS in GPZ.

87. člen Zakona o živinoreji:

- da ima pravno organizacijsko obliko, ki ji omogoča samostojno nastopanje v pravnem prometu,
- da izkaže izpolnjevanje predpisanih organizacijskih, kadrovskih in tehničnih pogojev za izvajanje rejskega programa,
- da ima rejski program,
- da zagotavlja kontrolo in registriranje porekel,
- da razpolaga z najmanjšim številom domačih živali, ki še omogočajo izvajanje rejskega programa,
- da zagotavlja uporabo proizvodnih podatkov, potrebnih za izvajanje rejskega programa,
- da je rejska organizacija v skladu z veljavnimi predpisi sprejela strokovna pravila za:
- določanje lastnosti pasme oziroma pasem ali populacij, ki jih zajema rodovniška knjiga ali register hibridnih živali,
- opredelitev rejskih ciljev,
- identifikacijo in registracijo domačih živali,
- sistem za uporabo proizvodnih podatkov, s katerimi se lahko ocenjuje žival,
- razdelitev rodovniške knjige oziroma registra, če so za vpis plemenskih živali določeni različni pogoji ali postopki,
- da ima pravila za zagotavljanje načela nediskriminacije.

Podrobnejši pogoji za priznanje rejskih organizacij so določeni v pravilnikih, ki urejajo pogoje za priznanje rejskih organizacij, ki vodijo ali ustanavljajo rodovniške knjige za čistopasemske plemenske živali oziroma registre za hibridne plemenske živali.

Organizacije, ki povezujejo rejce, so:

V govedoreji

Priznani rejski organizaciji:

- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana
- Govedorejsko poslovno združenje, z.o.o., Slamnikarska 1/a, 1230 Domžale

Pasemske zveze:

- Zveza rejcev govedu rjave pasme Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana
- Zveza društev rejcev govedu lisaste pasme Slovenije, Pivola 10, 2311 Hoče
- Društvo rejcev govedu črno bele pasme v Sloveniji, Groblje 3, 1230 Domžale
- Društvo rejcev govedu za meso Slovenije,

Hacquetova 17, 1000 Ljubljana

- Združenje rejcev avtohtonega cikastega goveda v Sloveniji, Cesta v Bonovec 1, 1215 Medvode

V prašičereji

Priznana rejska organizacija:

- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana

Zveza:

- Zveza združenj rejcev prašičev Slovenije, Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj

V reji drobnice

Priznana rejska organizacija:

- Zveza društev rejcev drobnice Slovenije, Rodica, Groblje 3, 1230 Domžale

V konjereji

Priznane rejske organizacije:

- Javni zavod Kobilarna Lipica, Lipica 5, 6210 Sežana
- Združenje rejcev lipičanca Slovenije, Lipica 5, 6210 Sežana
- Združenje rejcev konj slovenske hladnokrvne pasme, Iška vas 63 a, 1292 Ig
- Slovensko združenje rejcev konj pasme posavec, Ravno 4, 8274 Raka
- Slovensko združenje rejcev konj pasme haflinger, Kokra 42, 4205 Preddvor
- Kasaška zveza Slovenije, Ulica 1. slovenskega taboara 13a, 9240 Ljutomer
- Univerza v Ljubljani, Veterinarska fakulteta, Gerbičeva 60, 1000 Ljubljana

Odobrene organizacije za zbiranje podatkov na tekmovalnih s kopitarji:

- Zveza društev kasaške centrale Slovenije, Dunajska 122, 1000

Ljubljana

- Konjeniška zveza Slovenije, Celovška 25, 1000 Ljubljana

V čebelarstvu

Priznana rejska organizacija:

- Čebelarska zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica

V perutinarstvu

Priznana rejska organizacija:

- Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko, Groblje 3, 1230 Domžale

V reji kuncev

Priznana rejska organizacija:

- Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko, Groblje 3, 1230 Domžale

Izpolnjevanje predpisanih pogojev, ki se nanašajo na izpolnjevanje predpisanih organizacijskih, kadrovskih in tehničnih pogojev za izvajanje rejskega programa, izkaže rejska organizacija tako, da jih izpolnjuje sama ali da sklene pogodbo za izvedbo posameznih strokovnih opravil, ki so potrebna za izvajanje rejskega programa, z odobreno ali drugo priznano organizacijo (strokovne službe) v skladu z Zakonom o živinoreji. Pred odločitvijo o vlogi za priznanje poda mnenje o rejskem programu tudi Svet za živinorejo, ki je strokovno svetovalno telo ministra na področju živinoreje.

Vloga za priznanje rejske organizacije iz 90. člena Zakona o živinoreji mora vsebovati:

- ime, sedež in pravno organizacijsko obliko rejske organizacije,
- delovno področje in delovno območje,
- osebno ime in naslov zakonitega zastopnika rejske organizacije,
- osebno ime in naslov osebe, ki je odgovorna za strokovno delo pri izvajanju rejskega programa,
- rejske cilje,
- rejski program,
- podatke o imenih in naslovih rejcev, ki so člani rejske organizacije ali z njo sodelujejo, podatke o številu njihovih domačih živali, vključenih v rejski program,
- strokovna pravila iz 87. člena Zakona o živinoreji.

DELO PRIZNANIH REJSKIH ORGANIZACIJ

Priznane rejske organizacije so krovne organizacije v živinore-

ji na področju reje posameznih vrst oz. pasem domačih živali. Velikost črede za izvajanje rejskega programa, ki je eden iz-

Glavna naloga priznanih rejskih organizacij je izvajanje potrjenih rejskih programov za posamezne vrste in pasme domačih živali. Priznana rejska organizacij v reji drobnice je Zveza društev rejcev drobnice Slovenije.

TEMA MESECA - PRIZNANE REJSKE ORGANIZACIJE

med pogojev za priznanje rejske organizacije, se zagotavlja tako, da rejci prostovoljno vključijo svoje živali v izvajanje rejskega programa. Poglavitne naloge pri izvajanju rejskega programa so:

- vodenje rodovniških knjig ali registrov,
- vpisovanje novorojenih ali uvoženih živali v rodovniške knjige ali registre,
- zagotavljanja zadostnega števila plemenjakov za potrebe osemenjevalnih središč in za potrebe pripusta in drugega plemenskega materiala,
- vključevanje zadostnega števila ženskih in moških plemenskih živali v selekcijske programe z namenom preprečevanja depresije zaradi parjenja v sorodu,
- povečevanja števila živali v kontroli proizvodnosti,
- zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov o proizvodnih lastnostih živali rejcem,
- izboljšanje proizvodnih lastnosti živali,
- izboljšanje zdravstvene odpornosti živali,
- izboljšanje kakovosti živalskih proizvodov,
- odbira nadpovprečnih živali za nadaljnjo rejo,
- pomoč rejcem pri doseganju zastavljenih rejskih ciljev,
- svetovanja rejcem o uporabi zbranih podatkov v tehnologiji reje,
- sodelovanje z drugimi rejskimi organizacijami.

V konjereji je kar sedem priznanih rejskih organizacij in dve odobreni organizaciji za zbiranje podatkov na tekmovanjih s kopitarji.

V primeru, da za posamezno vrsto domačih živali ni potrjenega rejskega programa, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravi ustrezen rejski program in zagotovi njegovo izvedbo. Rejci v Sloveniji so prepričani, da opravljanje nalog priznane rejske organizacije zmorejo in hočejo opraviti sami.

ZAKLJUČEK

Končuje se petletno obdobje priznanja prvih priznanih rejskih organizacij v Sloveniji. Želimo si, da se s tem končujejo tudi porodne težave in otroške bolezni, s katerimi so se srečevale priznane rejske organizacije v tem petletnem obdobju in da bodo rejci

v svoje roke prevzeli vodenje priznanih rejskih organizacij, tako kot je to običajno v tujini. Z ustanovitvijo novih priznanih rejskih organizacij pa se bo delo na področju nove organiziranosti rejcev v Sloveniji šele dobro začelo. Smiselno bi bilo, da bi se priznane rejske organizacije znotraj posamezne živalske vrste postopoma združile pod eno streho. S tem bi rejci postali še močnejši, učinkovitejši in racionalnejši v reševanju svojih vsakodnevnih težav, s katerimi se srečujejo. Pri tem pa se bodo morale priznane rejske organizacije oz. novo ustanovljene zveze priznanih rejskih organizacij spopasti še s kupom novih dejavnosti, saj je le ena od

nalog priznanih rejskih organizacij učinkovito izvajanje rejskega programa in vodenje rodovniških knjig. Nove organizacije rejcev govedi, prašičev, drobnice, kopitarjev in ostalih vrst domačih živali bodo dosegle svoj pravi namen z dnem, ko bo poleg prej omenjenih nalog, učinkovitega izvajanja rejskega programa in vodenja rodovniških knjig svojim članom zagotovile tudi dobro organiziranost, povezanost, enoten nastop, krepitev konkurenčne sposobnosti in dobre pogoje za razvoj panoge ter trženja živalskih proizvodov.

»DANILO POTOKAR

NAKUP DOMAČIH IZDELKOV OHRANJA SLOVENSKO PROIZVODNJO! KUPUJMO DOMAČE!

Prvih deset let Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

V Krškem je 3. junija potekal Dan Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS), ki letos praznuje deset let delovanja.

Zamisli in temelji za ustanovitev KGZS, stanovske in nevladne organizacije kmetov, so se oblikovali že leta 1991. Po dolgotrajnem usklajevanju političnih interesov je bila KGZS ustanovljena 12. maja 2000. V slovenskem kmetijstvu se je pred tem že dalj časa kazala potreba po močnem interesnem zastopanju kmetijstva in kmetov.

V desetih letih delovanja je KGZS postala ključen sogovornik pri reševanju težav in zastopanju slovenskega kmetijstva tako doma in v Evropski uniji. KGZS pa ni postala le zastopnik kmetijstva kot panoge, temveč gonilna sila razvoja vsega slovenskega podeželja in vseh, ki v tem prostoru delujejo. Udeležence Dneva KGZS je uvodoma nagovoril Franc Bogovič, župan občine Krško ter predsednik odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Državnem Zboru RS.

PREJEMNIKI PRIZNANJA KGZS

Pri ustvarjanju pogojev za ustanovitev zbornice pred desetimi leti, pri ustanovitvi in kasnejši krepitvi ugleda KGZS in utrjevanju zastopstvene vloge kmetijstva in podeželja so opravili pomembno delo oz. poslanstvo številni posamezniki, ustanove in organizacije na področju kmetijstva. Njim so tudi namenjena priznanja KGZS za življenjsko delo, ki so jih podelili predsednik KGZS

Letošnji Dan Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je potekal v prijetnem vzdušju v Kulturnem domu Krško. Predsednik KGZS Ciril Smrkolj in direktor Igor Hrovatič sta z veseljem sprejela posebne goste. Z leve proti desni sedijo: prof. dr. Franc Zagožen, ki je v veliki meri zaslužen za postavitev zborničnega sistema, slavnostni govornik in prvi kmetijski minister v neodvisni Sloveniji prof. dr. Jože Osterc, župan občine Krško in predsednik Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano DZ Franc Bogovič in minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan.

Ciril Smrkolj, direktor KGZS Igor Hrovatič in minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan. Letošnji nagrajenci so: Marija Bezovšek, Milan Peter Kocutar, Majda Lončar, Jožef Meolic, dr. Julij Nemanič, prof. dr. Jože Osterc, Miroslav Pirc, Bruno Podveršič, Rajko Štefanič, Vladimir Tumpej, Anton Zaletel in Janez Žaren.

Častno plaketo za prostovoljno članstvo zamejskih Slovencev v KGZS je predsednik KGZS Ciril Smrkolj podelil Deželni kmečki zvezi Trst ter Kmečki izobraževalni skupnosti na avstrijskem Koroškem.

ZA BOLJŠI POLOŽAJ KMETOV

Predsednik KGZS Ciril Smrkolj je številne visoke goste, zaposlene in člane KGZS ter predstavnike številnih interesnih združenj na področju kmetijstva pozval, da v prihodnje s skupnimi močmi še bolj dejavno delajo za zagotovitev višjega socialnega položaja kmetov v prihodnje, posledično pa tudi za boljše pogoje vseh slovenskih potrošnikov, ki bodo domačo hrano ponovno našli na trgovinskih policah. »Zahtevamo pa bolj dejaven dialog Vlade RS z nevladnimi organizacijami kot je KGZS, saj v nasprotnem primeru

kmet ne bo mogel več ostati strpen. Samo ustrezen dialog je ključ do boljših rezultatov v kmetijstvu in izboljšanja položaja kmečkega stanu,« je zaključil Ciril Smrkolj.

KGZS - TRDEN IN STROKOVEN POGAJALEC

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan je v svojem nagovoru KGZS označil za trdnega in strokovnega pogajalca. Ob tem je posebej izpostavil pomen sodelovanja kmetijskih svetovalcev KGZS pri pripravi Strategije razvoja kmetijstva, saj so njihova strokovna znanja in izkušnje pri pripravi tako po-

membnega dokumenta nepogrešljiva. »Hkrati sem vesel, da je 2. junija predsednik KGZS Ciril Smrkolj sprejel vlogo podpredsednika sveta za razvoj podeželja pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,« je še dejal mag. Dejan Židan in obljubil: »V svojem mandatu bom upošteval mnenja KGZS, spoštoval delo kmetijsko svetovalne službe in se zavedal pomena financiranja njihovega delovanja, saj je to nujno, če si želimo razvoja kmetijstva in podeželja tudi v prihodnje.«

USTREZNA ORGANIZIRANOST ZA BOLJŠO SAMOOSKRBO

Slavnostni govornik prof. dr. Jože Osterc je poudaril, da deset let delovanja sicer ni veliko za tako pomembno ustanovo, kot je KGZS, je pa ogromno za državo, ki šteje še 19 let. Odgovornost za še večji ugled in boljše delo KGZS v prihodnje pa ni le na vodstvu, zaposlenih ter voljenih organih inštitucije, temveč sloni tudi na vseh članih KGZS. Kot je izpostavil prof. dr. Osterc, se moramo zavedati, da kmet zagotavlja prehransko samooskrbo, obdelanost in poseljenost podeželja, delovna mesta ... Številne nacionalno pomembne vloge kmeta pa danes niso vedno združljive z globalizacijo. »Delovanje KGZS kaže, da se njeno vodstvo in strokovne službe dobro zavedajo pomena povečanja samooskrbe s hrano v Sloveniji ter dejstva, da ima le dobro organizirano kmetijstvo v Sloveniji prihodnost,« je še poudaril slavnostni govornik.

ZAVEDANJE POMENA KMETIJSTVA PRI MLADIH

Prav pri mladih je potrebno vzpodbuditi ljubezen do podeželja in hkrati razumevanje večplastnega pomena podeželja, kmetijstva in vsega, kar je z njim povezano. »Zato smo se odločili,

da v okviru Dneva KGZS predstavimo nagrajena dela likovnega natečaja, ki ga KGZS v sodelovanju z Zvezo podeželske mladine vsako leto organizira v sklopu državnega tekmovanja Mladi in kmetijstvo,« je pojasnil direktor KGZS Igor Hrovatič.

»Rad pomagam na kmetiji« je bilo vodilo in osrednja tema letošnjega likovnega natečaja, namenjenega osnovnošolskim otrokom. Na KGZS je prispelo veliko čudovitih del mladih likovnih ustvarjalcev, ki skozi otroške oči prinašajo vzdušje kmečkih opravil. Med vsemi umetninami je komisija za najboljše razglasila likovno delo osemletne Nuše Vrabl iz Osnovne šole Hajdina. »Otroške slike nam dajejo tako zadovoljstvo nad domiselnostjo otrok kot tudi radost ob spoznanju, da šole in učitelji spodbujajo otroke k dejavnostim, povezanimi z naravo, podeželjem in kmetijstvom, kar je izrednega pomena,« je zaključil Igor Hrovatič.

»IVANA BRATOŽ

PRIZNANJA KMETIJSKO GOZDARSKE ZBORNICE SLOVENIJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je bila ustanovljena 12. maja leta 2000 po dolgotrajnem usklajevanju političnih interesov. V slovenskem kmetijstvu se je pred tem že dalj časa kazala potreba po močnem interesnem (stanovskem) zastopanju kmetijstva in kmetov oziroma vseh, ki se ukvarjajo s kmetijstvom. V desetih letih delovanja je postala ključen sogovornik pri reševanju problemov in zastopanju slovenskega kmetijstva tako doma kot v Evropski uniji. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je pričakovanja na področju kmetijstva upravičila, postala pa je zastopnik ne le kmetijstva kot panoge, temveč gonilna sila razvo-

ja vsega slovenskega podeželja in vseh, ki v tem prostoru delujejo.

Pri ustvarjanju pogojev za ustanovitev zbornice pred desetimi leti, pri ustanovitvi in kasnejši krepitvi ugleda Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in utrjevanju zastopstvene vloge kmetijstva in podeželja so opravili pomembno delo oziroma poslanstvo številni posamezniki, ustanove in organizacije na področju kmetijstva. Njim so tudi namenjena priznanja Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Priznanje lahko prejmejo člani, funkcionarji, zaposleni in drugi posamezniki ter organizacije, ki s svojim delom pomembno prispevajo k uveljavljanju in razvoju zborničnega sistema ter kmetijstva, gozdarstva in ribištva.

Marija Bezovšek

Strokovno znanje gospodinjstva, poznavanje podeželja in izreden čut do soljudi jo je vodilo k ustanavljanju aktivov kmečkih žena na območju celotne Zgornjesavinjske doline. S premišljenimi odločitvami in dobrimi zamislimi je Marija Bezovšek bistveno pripomogla k izboljšanju statusa podeželskih žena. Svoje znanje in izkušnje pa je uspešno vtakala v načrtovanje razvoja kmetij. Tu je vedno prišel do izraza njen smisel za ohranjanje tradicije in hkrati

uvajanje novitet v stavbno dediščino podeželja. Na področju razvoja turizma je bila gonilna sila ne samo v Zgornjesavinjski dolini, ampak tudi širše po Sloveniji.

Marija Bezovšek je veliko pripomogla k temu, da kulinarčne posebnosti Zgornjesavinjske doline ne bodo potonile v pozabo.

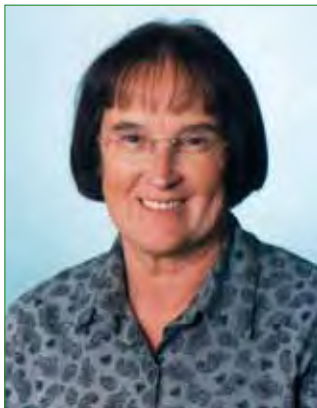
Milan Peter Kocutar

Svoje prvo službovanje je začel in ga po štiridesetih letih zaključil pri Kmetijski zadrugi Ruše. Najprej je delal kot pospeševalec, nato pa vrsto let vodil hmeljarsko proizvodnjo, katere vodja je bil vse do svoje upokojitve. Poleg redne zaposlitve vsa leta s svojo družino obdeluje dvajsethektarsko kmetijo, kjer se je sprva ukvarjal s prirajo govejega mesa, nato pa še s pridelavo vina; v obeh proizvodnih panogah zelo uspešno. Od ustanovitve Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije pred desetimi leti je dejaven v organih zbornice. V prvem mandatnem obdobju je bil tudi član sveta zbornice, še vedno pa dejavno deluje v odboru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, izpostava Maribor.

Opazna je sled njegovega vsestranskega življenjskega delovanja za dobrobit ljudi, napredek kmetijstva in razvoj podeželja.

Majda Lončnar

Po končanem študiju agronomije je celotno dejavno delovno dobo posvetila kmetijskemu svetovanju. Do konca aktivnega dela je ostala zvesta kmetijski stroki in svojemu strokovnemu poslanstvu med gorenjskimi kmeti in kmeticami. S svojo zavzetostjo je pomagala pri razvoju dopolnilnih dejavnosti na gorenjskih kmetijah in dosegla, da so te dejavnosti na Gorenjskem nadpovprečno razvite in so bile drugim regijam dolgo zgled uspešnega dela. Svoja prizadevanja je usmerjala tudi v reševanje socialnih težav na podeželju pri uvajanju pokojninskega zavarovanja in dokupa pokojninske dobe za kmete.

Pri svojem delu je bila vedno skromna, zanesljiva in požrtvovalna. Te lastnosti so ji pomagale pri skrbi za naše slovenske kmete in kmetice na Gorenjskem in v zamejstvu, tako na avstrijskem Koroškem kot tudi v Furlaniji Julijski krajini. S svojo prizadevnostjo je bila trdna vez med slovenskimi kmeti treh dežel.

Jožef Meolic

Kmetuje na večji pomurski kmetiji v Bakovcih blizu Murske Sobotice. Kmetija je usmerjena v poljedelsko in prašičerejsko proizvodnjo.

Delovno pot si je začrtal predvsem z delom na kmetiji, ki se je razvila v evropsko primerljivo kmetijo. Njegova strokovnost in pozitiven odnos do kmetov sta bila odločilna, da so ga člani KGZS vedno znova izvolili v organe upravljanja.

Kljub polni zaposlitvi je ostal povezan z ljudmi in njihovimi težavami. Vedno je bil pripravljen pomagati pri iskanju ustreznih rešitev za kmete iz območja Murske Sobotice.

dr. Julij Nemanič

Med njegove ključne dosežke spada vzpostavitev belokranjskih vinskih blagovnih znamk, s čimer je Bela krajina dobila mesto na vinskem zemljevidu Slovenije.

Leta 1988 se je zaposlil na Kmetijskem inštitutu Slovenije v Ljubljani, dve leti za tem pa je bil imenovan za prvega delega-

ta pri Mednarodni organizaciji za trto in vino (OIV) v Parizu in Slovenijo zastopal vse do leta 2001. Za zasluge v panogi, uveljavljanje slovenskih vin in zastopanje pri Mednarodni organizaciji za trto in vino je bil leta 1996 s strani Francije odlikovan z znakom »Merite chevalier d'agriculture«. Leta 1995 je bil imenovan za predstojnika oddelka za vinarstvo in pooblaščenega laboratorija na Kmetijskem inštitutu Slovenije, kjer je deloval vse do svoje upokojitve leta 2004.

Bil je tudi vodja delovne skupine pri izdelavi elaborata za zaščito vina cviček – ta je zaščito po modelu PTP pridobil leta 2000. Pod njegovim strokovnim vodstvom sta nastala tudi elaborata, ki sta bila podlaga za oznako PTP vin: Metliške črnine, Belokranjca ter belega in rdečega Bizeljčana. Je tudi prvi avtor vinskega vodiča »Vina Slovenije«, ki je izšel leta 2004.

Svojo življenjsko pot je povsem posvetil vinarstvu in mu zasadil globoke korenine, ki bodo zasnova za bodoče generacije strokovnjakov in pridelovalcev vin.

prof. dr. Jože Osterc

Po prvih demokratičnih volitvah leta 1990 je prevzel vodstvo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter tako postal prvi kmetijski minister

v vladi samostojne Slovenije. Tudi v drugi Drnovškovi vladi je za štiri leta ponovno prevzel mesto ministra za kmetijstvo. V času ministrovanja je bil sprejet sodoben zakon o zadrugah, pripravljena in v parlamentu sprejeta dolgoročna strategija razvoja slovenskega kmetijstva pa tudi sodoben zakon o kmetijskih zemljiščih. Za sprejemanje je bil pripravljen tudi zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Leta 2003 je organiziral ustanovitev ekosocialnega foruma Slovenije in postal njegov prvi predsednik.

Profesor Osterc je večino rezultatov svojih raziskovanj tudi prenesel v prakso. V Sloveniji je utemeljil rejo dojlil in uvedel ta izraz. Za kmetijsko svetovalno službo je organiziral in omogočil izvajanje izobraževanja za pridobitev licence za kmetijske svetovalce. Prepričan je, da ima kmet pomembno vlogo pri oblikovanju slovenskega naroda in da je kmetijstvo tista dejavnost, ki edina lahko ohrani slovensko podeželje živo in v vlogi pridelave kakovostne hrane.

Miroslav Pirc

Njegova prva zaposlitev je bila na Kmetijskem inštitutu, kjer je deset let delal kot asistent za travništvo. Leta 1975 se je

zaposlil pri Kmetijski zadru-
gi Ribnica kot vodja kmetijske
pospeševalne službe. To je bilo
obdobje največjega napredka in
razvoja zasebnega kmetijstva
na tem področju. V tem obdo-
bju je Miroslav Pirc skrbel za
prenos znanja v prakso - to je
bilo obdobje investicij, uvaja-
nje tehnoloških novosti in po-
večevanje pridelave hrane na
kmetijah.

Leta 1984 je bil imeno-
van za direktorja Zadruga
Ribnica, kjer deluje še dan-
es. Odlikuje ga profesional-
nost in preudarnost pri odlo-
čitvah. S svojo strokovnostjo
na področju kmetijstva za-
vzema jasna stališča pri delu
s kmeti v dobrobit razvoja ce-
lotnega kmetijstva.

Bruno Podveršič

Konec sedemdesetih let je po-
stavil prvi intenzivni oljčnik v
Brdih in pomembno pripomogel
k ponovnem razcvetu olj-
karstva v tej regiji. Leta 1998
je ustanovil Društvo oljkarjev
Brda in bil izvoljen za prvega
predsednika. Z željo po napred-
ku in povezovanju v oljkarški
pridelavi je dal pobudo za usta-
novitev Zveze oljkarških dru-
štev Slovenije in bil njen prvi
predsednik. Zavzemal se je za
pestrost krajine in opozarjal na
slabosti, ki jih prinaša usmerje-
nost v eno kmetijsko panogo.

Leta 1988 je bil v Brdih med
pobudniki in ustanovitelji prve
podružnice Slovenske kmečke
zveze na Primorskem in bil vrsto
let član odbora. Leta 1990 je bil
izvoljen v Zbor krajevnih sku-
pnosti Skupščine občine Nova
Gorica in Zbor občin skupščine
Republike Slovenije ter za dele-
gata Republike Slovenije v Zbor
narodov in narodnosti Zvezne
skupščine v Beogradu.

Danes si prizadeva, da bi
se Brda turistično in gospo-
darsko razvijala z ohrani-
tvijo avtohtonih značilnosti.
Sodeluje v čezmejnih poveza-
vah in prav ta povezanost je
veliko pripomogla k uspešne-
mu kandidiranju na razpisih
sredstev Interreg za postavi-
tev prve oljarne na Goriškem.

Rajko Štefanič

Rajko Štefanič kmetuje na 25
hektarov veliki kmetiji, katere
pretežni del predstavlja gozd.
Njegovo inovativnost in vse-
stranskost dokazuje tudi vzor-
no urejena turistična kmetija
Pri Štefaniču ter kulturna zna-
menitost belokranjskega obmo-
čja - Župančičev hram, kjer je
svojo mladost preživel pesnik
Oton Župančič.

Njegova vnema in preda-
nost kmetijstvu, gozdarstvu ter
domačemu okolju je botrovala,
da se je vključeval v delovanje
Kmetijsko gozdarske zbornice

Slovenije vse od njene ustano-
vitve pa do danes. Ves ta čas je
deloval preudarno in opozarjal
na težave kmetov in kmetijske
politike na lokalnem belokranj-
skem območju ter širše.

**Rajko Štefanič je zlasti
dejaven pri reševanju težav
v gozdarstvu.**

Vladimir Tumpej

Pomemben mejnik v razvo-
ju kmetijstva na območju za-
voda Ptuj je njegova udelež-
ba na mednarodnem semi-
narju za proizvodnjo mleka na
Nizozemskem. Tam se je med
drugim seznanil z intenzivnim
gospodarjenjem na travnatem
svetu, prosto rejo in navezal stike
z nizozemskimi strokovnjaki
ter nove tehnološke prijeme za-
čel uveljavljati tudi v Sloveniji.

Ves čas službovanja je vzdr-
ževal stike s strokovnimi inšti-
tucijami ter strokovnjaki tako
doma kot v tujini. Plod tega so-
delovanja so bile številne stro-
kovne ekskurzije, ki jih je orga-
niziral za slovenske kmete in na
ta način pridobival nove navdu-
šence za preusmeritev kmetij. S
številnimi novostmi, kot so in-
tenzivno gospodarjenje s trav-
njem, uvedba proste reje krav
molznic in pitancev s samopre-
hrano v koritastih silosih ter z
organizacijo izobraževanj in
strokovnih ekskurzij za kmete
je dal neizbrisen prispevek slo-

venskemu kmetijstvu. S pomo-
čjo njegovih izkušenj in učinko-
vitih tehnoloških rešitev so se
modernizirale številne kmetije.

Anton Zaletel

Konec sedemdesetih let je pre-
vzel vodenje zadrugačne enote
Dobrnič. Od sredine osemde-
setih je najprej opravljal delo po-
speševalca in se posvečal pred-
vsem urejanju zemljišč na ob-
močju Suha krajine. V tistem
obdobju je bilo opravljenih veli-
ko agromelioracijskih del, in si-
cer na približno 3.500 hektarih
kmetijskih zemljišč. Dejavno je
sodeloval pri programu FAO, ki
se je izvajal na območju Suhe
krajine. Sodeloval je tudi pri
programu celostnega ureja-
nja podeželja v naseljih Knežja
vas, Čatež in Sela pri Šumberku.
Pomagal je pri ustanavljanju in
delovanju različnih društev na
področju kmetijstva. Po ustano-
vitvi Kmetijsko gozdarskega za-
voda Novo mesto je zadnjih 10
let kmetijski svetovalec in vodja
izpostave Trebnje.

**Že takoj po ustanovitvi
Kmetijsko gozdarske zbor-
nice Slovenije (KGZS) je de-
javno sodeloval pri delova-
nju zbornice, saj se je zave-
dal, da je ta za kmete nujno
potrebna – tako kot pomem-
ben zagovornik kmetov kot
tudi kot sogovornik s pristoj-
nim ministrstvom ter vlado.**

Janez Žaren

S svojim odnosom do dela in soljudi je poleg dela na kmetiji vseskozi vpet tudi v družbeno-politična dogajanja v krajevni skupnosti Veliki trn in občini Krško. Med drugim je bil dejaven v združenem sistemu ter pri ustanovitvi konzorcija Cviček PTP. Vse njegovo delo zaznamu-

je prizadevanje za uveljavljanje interesov kmetov. Vselej se je zavedal pomena interesnega povezovanja kmetov in tako tudi prispeval k ustanovitvi Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS). V organih zbornice je dejaven vse od njene ustanovitve, najprej kot član odbora izpostave Krško, danes pa kot član sveta zbornice.

S svojo preudarnostjo, ki izhaja iz velikega čuta do soljudi in življenjskih izkušenj, je nepogrešljiv člen pri mnogih odločitvah na vseh ravneh delovanja zborničnega sistema.

» VEČ AVTORJEV

Podeljenih 211 certifikatov

Certifikate s področja predelave mesa, mleka in sadja ter izdelave kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način ter vinogradništva in živinoreje je 28. maja pridobilo kar 211 kandidatov. Prejemnikom le-teh se s tem odpira možnost nadaljnjega razvoja lastnih kmetij oziroma zaposlitve drugod.

Prejemniki certifikatov NPK z direktorjem KGZS Igorjem Hrovatičem, ki je dejal, da »je znanje, ki so ga današnji prejemniki certifikatov dokazali, v kombinaciji s tradicijo podeželja ključ do uspeha pri slovenskih potrošnikih«.

Direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Igor Hrovatič je 28. maja v Čebelarškem centru na Brdu pri Lukovici podelil certifikate 211-tim kandidatom, ki so pridobili nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) s področja predelave mesa, mleka in sadja ter izdelave kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način ter vinogradništva in živinoreje.

»Znanje je nujno za uspešno kmetovanje in opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Prav tako je nujno njegovo stalno nadgrajevanje in iskanje novih možnosti za dodano vrednost kmetijskim pridelkom in izdelkom. Pridobljena znanja prejemnikov certifikatov NPK ne ostanejo zapisana le na papirju, temveč pomenijo priložnost za obogatitev ponudbe slovenskega podeželja in ohranjanje tradicije,« je na podelitvi poudaril Igor Hrovatič ter zaželel uspešno poslovno pot vsem prejemnikom certifikatov.

MED DOBITNIKI CERTIFIKATOV ŠTEVILNI MLADI PREVZEMNIKI KMETIJ

Veliko tokratnih prejemnikov certifikatov NPK je mladih prevzemnikov kmetij. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano od leta 2004 razpisuje sredstva iz ukrepa za pomoč mladim prevzemnikom kmetij – 75 odstotkov sredstev za ta ukrep prispeva Evropska unija. Namen ukrepa je delno pokrivanje stroškov prevzema kmetij mlajše generacije in s tem izboljšanje. Eden izmed pogojev ukrepa pa je tudi izobrazba kmetijske smeri ali ustrezna nacionalna poklicna kvalifikacija.

KMETIJSKI SVETOVALCI KGZS POMEMBEN DEJAVNIK NA POTI DO CERTIFIKATOV IN NOVEGA ZNANJA

KGZS je pooblaščen za izvajanje postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih po-

Damijan Jogan je eden od prejemnikov certifikatov na področju vinogradništva. V Pobegih pri Kopru obdeluje 5 hektarov vinograda. Z vinogradništvom so se ukvarjali že njegovi starši, tudi sam pa se mu dejavno posveča že več let. Ko je pred časom ostal brez službe, se je odločil, da se bo poklicno povsem posvetil vinogradništvu. Ob prejemu certifikata je Damijan povedal: **»Predavanja za pridobitev certifikata NPK za vinogradnika sem obiskoval v Biljah. Nekaj predavanj je bilo sicer podobnih obveznim predavanjem, ki sem jih v preteklosti že poslušal, večina pa je bila zame izredno zanimivih. Zlasti me je pritegnilo področje ekološkega kmetovanja. Tudi sam namreč razmišljam, da bi se v prihodnje mogoče preusmeril v ekološko pridelavo grozdja in vina.«**

Alenka Sekirnik je kmetijska svetovalka v Kmetijsko gozdarskem zavodu Celje in vodja izpostave Slovenske Konjice. Pod njihovim okriljem se je na prejem certifikata tokrat pripravljalo kar 29 kmetov in kmetov, ki so tokrat prejeli certifikat NPK za področje živinoreje. O izobraževanju in pomenu certifikata NPK je Alenka Sekirnik dejala: **»Terenski svetovalci KGZS na kmetijsko-gozdarskih zavodih organiziramo tečaje za pridobitev certifikatov NPK. Zlasti se prijavljajo kandidati za mlade prevzemnike kmetij, saj to zahtevajo tudi razpisni pogoji. Vsi, ki so danes prejeli certifikat, so se nanj resnično zavzeto pripravljali – vzeli so si čas, cel teden vestno poslušali predavanja in postali resnično prijetna skupina, vedoželjna novih informacij s področja živinoreje. Specialisti Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje so zanje pripravili aktualna, zanimiva predavanja, ki so pokrivala zelo različne tematike, od krmljenja pa do ekonomike.«**

»Za certifikat iz področja živinoreje sem se odločila predvsem zato, ker sem mlada prevzemnica kmetije, pa tudi zaradi želje po novem znanju, saj v okviru priprav na certifikat predavajo sami specialisti. Predvsem bi kot zanimivo izpostavila zanimivo in koristno predavanje o trženju kmetijskih proizvodov, ki je današnjih časih še kako pomembno,« je izpostavila **Brigita Pristovnik**, ki se s kmetijstvom dejavno ukvarja že 15 let, odkar se je poročila na kmetijo. Poleg živinoreje razmišljajo tudi o uvedbi dopolnilne dejavnosti. **»S tem namenom sem se tudi že prijavila na izobraževanja za pridobitev certifikata za peko kruha,«** je še dodala.

klicnih kvalifikacij. Certifikat o NPK je javna listina, s katero imetnik dokazuje delovno, poklicno oziroma strokovno usposobljenost za opravljanje poklica in tako odpira možnost dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, torej samozaposlitve ozi-

roma zaposlitve v Sloveniji ter Evropski uniji. Pridobivanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij je v prvi vrsti namenjeno odraslim, ki niso končali formalnega izobraževanja, ter tistim, ki nimajo ustrezne poklicne izobrazbe. Osnovano je na načelu

vseživljenjskega učenja. KGZS je od leta 2003 podelila že 1.352 certifikatov. Pomembno vlogo pri pridobivanju novega znanja in certifikatov NPK imajo prav kmetijski svetovalci KGZS, ki s strokovnimi predavanji in nalogami usmerjajo kmete in kme-

tice na njihovi poti prevzemanja kmetij, razvijanja dopolnilnih dejavnosti in posledično izboljševanja dohodkovnega položaja na kmetijah.

»IVANA BRATOŽ

Težave na vodovarstvenih območjih

Vodstvo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je na Odboru DZ za okolje in prostor opozorilo na problematiko kmetovanja na vodovarstvenih območjih.

Na seji Odbora DZ za okolje in prostor 9. junija je potekala razprava o problematiki upravljanja z vodami v Sloveniji in možnostih za izboljšanje tega problematičnega področja. Seje se je udeležil tudi predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Ciril Smrkolj. Ciril Smrkolj je v razpravi pred-

stavil težave, s katerimi se srečujejo kmetje zaradi vodovarstvenih režimov (VVR) na vodovarstvenih območjih (VVO) in na priobalnih pasovih ob vodotokih. Poudaril je, da trenutni način reševanja te problematike ne zagotavlja preživetja kmetij, saj morajo kmetje upoštevati VVR, kar pomeni prepoved uporabe gnojevke, gnojnice, mineralnih

gnojil z dušikom in fitofarmaceutskih sredstev. Za to pa ne dobijo zakonsko določenih nadomestil v obliki nadomestnih zemljišč ali denarnih nadomestil za izpad dohodka. Na neurejeno stanje KGZS opozarja že več kot dve leti, vendar se problematika kljub številnim pozivom pristojnim ministrstvom in Vladi RS ni ustrezno rešila.

KGZS poudarja, da je treba najprej pregledati in po potrebi popraviti oziroma razveljaviti določbe glede varovanja vodnih virov v vseh zakonskih aktih, ki urejajo to področje, in jih poenotiti z določbami v drugih državah članicah EU, kjer so v ta namen uvedli selektivne tehnologije obdelave tal ter aplikacije gnojil in FFS. Pri tem je treba po-

leg kmetijstva sočasno obravnava tudi druge vire onesnaženja (npr. industrija, neurejena kanalizacija, divja odlagališča odpadkov idr.). Kmetom se mora nujno zagotoviti možnost zamenjave zemljišč in možnost odkupa ali pridobitve denarnih nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom VVR. Vir sredstev za denarna nadomestila mora biti zagotovljen iz koncesijskih dajatev ali drugih proračunskih virov in nikakor ne iz Programa razvoja podeželja 2007-2013. Glede na to, da so določeni kmetje morali upoštevati VVR že v letu 2009, je nujno

zagotoviti denarna nadomestila tudi za leto 2009. KGZS je odbor seznanila tudi z zahtevo, da naj se v obdobju, ko rešitve še niso urejene, prekine kontrola izvajanja zakonskih določb in s tem v zvezi povezane vse dejavnosti inšpekcijskih in kontrolnih služb na terenu.

Odbor je med drugim opozoril Vlado RS in Ministrstvo za okolje in prostor, da je treba na področju upravljanja z vodami nujno opredeliti prednostne naloge. Poleg tega naj ministrstvo opravi analizo dosedanjega sistema plačevanja za vodno pravico in za vodna povračila, saj se kaže, da je sedanjí slabo učin-

kovit. Vzpostavi naj postopke za spremljanje stanja na dejanskih vodnih zemljiščih in čim prej poskusi poenostaviti postopke na področju upravljanja z vodami.

Odbor opozarja Vlado RS tudi na kritično stanje na področju nadzora in vzdrževanja pregrad na vodah. Vlada naj med drugim preuči možnost, da za to zadolži konkretni organ. Odbor je ob tem še predlagal, da naj ministrstvo preuči možnost, kako reorganizirati inšpekcijske službe in jih kadrovsko okrepiti za hitro in učinkovito delovanje na terenu. Poslanci so bili enotni, da je stanje na področju upravlja-

nja z vodami slabo. Opozorili so na nedelovanje inšpekcijskih služb, na težave onesnaževanja podtalnice ter na poplavno ogroženost. Menili so, da so službe, ki se ukvarjajo s to problematiko, preveč razdrobljene in zbirokratizirane ter pojasnjevali, da se postopki vlečejo predolgo. Poleg tega so ugotovili, da je register dejanskega stanja na vodah zelo pomanjkljiv in zastarel. Predlagali so, da bi vodovarstveno področje dvignili na raven generalnega direktorata, da bi okrepili in povežali to področje.

» DR. DUŠICA MAJER

Zakon o dohodnini v ustavno presojo

Državni svet RS je obravnaval in soglasno podprl pobude KGZS in ostalih nevladnih kmetijskih organizacij.

Državni svet RS je 9. junija na seji obravnaval pobude nevladnih kmetijskih organizacij, in sicer problematike obdavčenja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, predvidenih sprememb pokojninskega sistema na osnovi kmetijske dejavnosti ter enakopravnosti pri uveljavljanju pravice do sofinanciranja kmetijskih zavarovanj. Seje se je udeležil tudi predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj.

Državni svet RS je vse skupne pobude Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS), Zveze slovenske podeželske mladine, Zveze kmetič Slovenije, Sindikata

kmetov Slovenije in Zadrúžne zveze Slovenije soglasno podprl. KGZS še posebej pozdravlja odločitev Državnega sveta RS, da bo vložil ustavno presojo na Zakon o dohodnini. Posamezniki oziroma člani KGZS takšne pobude namreč ne morejo vložiti, dokler ne izčrpajo vseh pravnih sredstev.

VLADA SE NE ODZIVA NA OPOZORILA NEVLADNIH KMETIJSKIH ORGANIZACIJ O SLABŠANJU SOCIALNEGA POLOŽAJA KMETOV

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) je skupaj z Zvezo slovenske podeželske mladine, Zvezo kmetič Slovenije, Sindikatом kmetov Slovenije in Zadrúžno zvezo Slovenije že

pred časom opozorila vlado, ministrstva, Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Državnem zboru ter Komisijo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Državnem svetu na izredno slab položaj slovenskega kmetijstva in zahtevala takojšen razgovor, na katerem bi skupaj našli rešitev za ta nevzdržen položaj. Vlada se na opozorila še ni odzvala.

KOMISIJA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO PRI DS RS PRVA OBRAVNAVALA POBUDE

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Državnem svetu je na svoji redni seji, 26. maja 2010, obravnavala proble-

matiko obdavčevanja v kmetijstvu, ureditve socialne varnosti kmetov in kmetič ter kmetijskih zavarovanj. Člani komisije so skupna prizadevanja Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Zveze slovenske podeželske mladine, Zveze kmetič Slovenije, Sindikata kmetov Slovenije in Zadrúžne zveze Slovenije za ureditev predstavljenih problematik soglasno podprli. Tako je med drugim komisija sprejela tudi sklep, da se s problematiko obdavčevanja v kmetijstvu seznaní Državni svet Republike Slovenije ter preuči možnost vložitve ustavne presoje na Zakon o dohodnini.

» JERICA POTOČNIK

Ekološke kmetije in predelava mesa

Desetletja je v Sloveniji veljala zahteva, da morajo biti obrati za predelavo mesa na kmetiji industrijski. Zahtevali so visoke investicije in hud nadzor. Tako se niso razvile tradicionalne predelave mesa na kmetiji v takšnem obsegu kot v naših državah članicah.

Prenova evropske zakonodaje s področja živil, predelave, higijene in krme je prinesla možnosti, ki jih je povzela tudi slovenska zakonodaja po dolgotrajnih prizadevanjih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Sedaj veljajo olajšave tako glede neposredne prodaje, tradicionalnega načina pridelave, predelave in prodaje. Pri izvajanju nadzora zakonodaja zahteva od inšpektorjev, da so tehnološko usposobljeni. Če inšpektor ne obvlada tehnologije izdelave suhih salam, potem predelave na kmetiji, ki predeluje meso v salame, ne sme in ne more nadzorovati. Za notranji sistem zagotavljanja pri predelavi mesa na kmetiji zadostuje dobra higienska praksa, ki temelji na načelih HACCP-ja vendar je poenostavljen, saj je predelava na kmetiji manjšega obsega in iz lastnih surovin. Spremenjena zakonodaja na področju klanja omogoča klavnice na kmetiji. Tako je investicija mnogo cenejša, po drugi strani pa lažji dostop živali. Inšpektor mora biti usposobljen, da v ključnih tehnoloških procesih opazi morebitno neskladje. Nadzor je zmanjšan in je sorazmeren z obsegom predelave. Odgovornost za živilo je samo kmetova. Veliko medijev izkorišča izraz varna hrana v negativno oglaševanje. Kmet - rejec in predelovalec pa je tisti, ki mora zagotavljati varno hrano, varno meso in varne izdelke.

V bistvu pa je izraz varna hrana zakonsko opredeljen in pomeni samo to, da mora vsako živilo, ki ga prodajamo, hkrati izpolnjevati štiri pogoje:

1. Ne vsebuje fizičnih delcev, kot so koščki stekla, žebelji, kovinske sponke, nitke.
2. Ne vsebuje kemičnih ostankov, kot so fitofarmaceutska sredstva, težke kovine, strojna olja, masti, ostanki razkužil.
3. Je mikrobiološko neoporečno, kot so zapisane mikrobiološke zahteve v uredbi oz. pravilnikih.
4. Izpolnjuje minimalno predpisane standarde kakovosti.

Primarne kmetijske pridelke (proizvode) lahko kmet prodaja neposredno, BREZ da bi bil registriran. Količine so omejene:

- surovo mleko: največ 30 l/dan in največ 10.000 l/leto – ne pozabite na kvoto za neposredno prodajo,
- konzumna jajca: največ 200 kosov/dan in največ 70.000 kosov/leto,
- med, matični mleček, cvetni prah in propolis: vse, kar kmet pridelal od svojih čebel, lahko proda neposredno končnemu porabniku,
- ribe: 3000 kg/leto (odstranitev drobovja in plavutk dovoljena),
- uplenjena divjad: 20 % od letnega odstrela (delež javljen do 1. maja OU VURS),
- ribolov: največ 50 kg/dan.

Prodaja lahko na kmetiji ali dovaža strankam po dogovoru. Če želi prodajati na tržnici, v lokalne restavracije, menze, šole, vrtce, mora biti registriran, kot je včasih veljalo za javno potrošnjo, sedaj pa je to po prilogi 1 Pravilnika, ki ve-

lja za obrate z živali živalskega izvora. Tiste kmetije, ki že ves čas oddajajo npr. mleko v mlekarno, pa so že registrirane in lahko takoj prodajajo tudi drugam.

Ekstenzivna ekološka reja živali se na liniji klanja težko izkaže za zelo dobro ocenjeno. Zakol v odobreni klavnici in neposredna prodaja surovega mesa ali pa predelava mesa v mesne izdelke so priložnosti, s katerimi lahko rejec doda vrednost svojim vzrejenim živalim in izboljša dohodek na kmetiji.

Za prodajo surovega mesa ali predelavo iz lastne reje veljajo olajšave in nekaj omejitev:

1. Lastna surovina – to je lastna reja živali, kar pomeni:

- lastna surovina ali reja živali od nakupa do zakola najmanj 3 mesece,
- perutnina, kunci, jagnjeta, kozlički, tekači do 20 kg žive mase v reji vsaj 1 mesec od dneva nakupa,
- dovoljen dokup tehnoloških

surovin (tudi mesa, ki ga kmet ne redi sam).

2. Zakol parkljarjev in kopitarjev v odobreni klavnici (za turistične kmetije je zakonodaja nespremenjena in velja do leta 2012).

3. Prodaja je omejena na lokalni trg, vendar je to območje cele Slovenije!

4. Poti trženja: neposredna prodaja končnemu porabniku - dom, tržnica, dovoz po dogovoru in 25 % od celotne letne predelave lahko prodaja kmet drugim prodajalnam na drobno, v restavracije, menze javne prehrane, šole, vrtce, bolnice.

5. Notranji sistem nadzora – zadostuje uporaba Smernic dobre higienske prakse, ki je cenejša in poenostavljena nasproti industrijskim obratom.

6. Obsegi predelave:

- zakol in prodaja trupov kuncev ali perutnine: 77 GVŽ letno (pri čemer je žival = 0,014 GVŽ),
- obseg, ki je dovoljen pri enostavni registraciji za: razsek in prodajo surovega mesa ali predelavo: parkljarjev, kopitarjev, gojene divjadi je največ 52 GVŽ letno.

Pretvorni koeficienti za ostale kategorije živali glede na živo maso:

prašiči >110 kg, velika gojena **divjad, plemenske ovce, koze** = 0,40 GVŽ, **prašiči** <110kg, ovce, koze = 0,25 GVŽ,

jagnjeta, kozlički, odojki <20 kg = 0,06 GVŽ,

- predelava rib 15.000 kg letno,
- predelava mleka 600 l/dan,

Če želi kmet povečati obseg predelave ali prodaje surovega mesa na več kot 52 GVŽ/letno ali če izvirajo surovine z drugih kmetij ali če prodaja izdelke v trgovske verige (oddaja v distribucijske centre trgovskih verig) ali preko mej RS, mora biti njegov obrat odobren. V tem primeru kmeta nič več ne omejuje; lahko dokupuje meso, prodaja kamorkoli in kolikor želi. Vendar pa predpisuje zakonodaja za takšne obrate, da jih morajo inšpektorji nadzorovati enkrat mesečno.

Desetletja pri nas ni bila mogoča klavnica za govedo na kmetiji. Sedanja zakonodaja jih omogoča. Zanje veljajo sledeči pogoji:

- klavnica manjših kapacitet z letnim zakolom največ 1.000 GVŽ,
- ni potreben čakalni hlev niti staja, ker je predvideno klanje po urniku – tako kmet prihrani pri investiciji,
- zadržano meso je lahko shranjeno v isti hladilnici kot ostali trupi, vendar mora biti zadržano meso jasno in nedvoumno ločeno, tako da se nihče ne zmoti (jasna ločitve in označitve zadržanega mesa),
- kmet lahko pripelje z lastnim prevozom svoje živali v klavnico in iz nje,
- ločeno mesto za čiščenje, pranje in dezinfekcijo prevoznih sredstev ni potrebno, če je izpolnjen pogoj:
 1. da kmet pripelje svoje živali s kmetije naravnost v klavnico,
 2. da se prevoz – kmet vrne iz klavnice nazaj na kmetijo,
 3. hkrati dostava živali samo

z ene kmetije – torej klanje po urniku.

Čeravno so pogoji zakonski, so dobronamerni, zato da si kmetije ne bi med sabo raznašale morebitnih bolezni.

SPLOŠNE HIGIENSKE ZAHTEVE

Z njimi kmet zasleduje samo en cilj – da je meso, ki ga prodaja ali predeluje, na koncu v prodaji varno. Tako ni več s številkami predpisano, kakšen mora biti obrat, ampak mora slediti tehnološki higieni, kar v praksi pomeni, da so:

OBJEKTI in PROSTOR (tradicionalni in novi – predelava, hladilnica, preka-jevalnica, zorilnica, mesto prodaje)

- če je le mogoče, mora biti predelava čim dlje od gnojišča in če so stalni vetrovi, morajo pihati od predelave k gnojišču – dolgoročen ugoden vpliv na kakovost izdelkov in lažje vzdrževanje higiene v obratu,
- razporeditev, izvedba, lokacija in velikost skladne s tehnološko higieno (predelava poteka tako, da se med samim procesom predelave živila pomikajo od umazanega dela k čistjšemu in da se ta pot ne križa),
- prezračevanje – naravno ali prisilno (če je prisilno, moramo sistem vzdrževati po navodilih proizvajalca),
- sanitarije in garderobe – so lahko v sklopu stanovanjske hiše, če pa dolgoročno nameravate zaposliti dodatno delovno silo ali zgraditi nove objekte, potem je zaradi druge zakonodaje potrebno urediti sanitarije in garderobo za zaposlene,
- učinkovito zaščita pred škodljivci:
- zaprta vrata – vestno ali z zapiralom,

Urejen prostor za prodajo ekološkega surovega mesa na ekološki kmetiji Jenštrle.

- mreže na oknih in ostalih odprtinah ALI okna brez kljuge in aktivno zračenje.
- SAMO ob vidnem vdoru glodavcev je potrebno najeti pooblaščen organizacijo za ukrep in sanacijo vdora škodljivcev, sicer kmet sam pregleduje in nastavlja lovilce, da preprečuje vstop škodljivcem.

SPLOŠNE HIGIENSKE ZAHTEVE (OBJEKTI, PROSTORI, OPREMA)

OPREMA

- namenska uporaba,
- pripomočki – dovolj veliko število ali časovna ločitev in vmesno čiščenje med fazami,
- namenska EKOLOŠKA čistila, ki jih uporabljamo po navodilih proizvajalca,
- ekološka čistila in razkužila hranimo v omari ali prostoru izven predelave.

SHEMA ČIŠČENJA – UPORABA EKOLOŠKIH ČISTIL

- če kmet predeluje meso le sezonsko (samo pozimi), potem je potrebno temeljito čiščenje pred “novo sezono”,
- po vsakem zaključenem ciklu,
- ob zamenjavi čistila – vpis v evidenco.

Ekološka živila izkazujejo najvišjo kakovost, v sami predelavi pa je po evropski zakonodaji dovoljeno kar nekaj dodatkov (aditivov), s katerimi naj bi dosegli potrošniku vsečne lastnosti. Vendar slovenska tradicionalna predelava teh dodatkov ne uporablja, zato je prav, da na tem mestu poudarimo, da jih navajamo kot informacijo, ekološka živila pa ohranimo in pridelajmo brez spodaj navedenih dodatkov.

Aditivi, dovoljeni pri predelavi mesa, Uredba komisije (ES) 889/2005 s spremembami 1254/2008 in 710/2009:

1. natrijev nitrit (E 250),
 2. kalijev nitrat (E 252),
 - za E 250: okvirna količina aditiva v NaNO₂: 80 mg/kg, najvišja količina ostanka NaNO₂: 50 mg/kg,
 - za E 252: okvirna količina aditiva v NaNO₃: 80 mg/kg, najvišja količina ostanka NaNO₃: 50 mg/kg,
 3. mlečna kislina (E 270),
 4. ogljikov dioksid (E 290),
 5. jabolčna kislina (E 296),
 6. askorbinska kislina (E 300)(2).
- Vsi dovoljeni dodatki so zbrani v publikaciji o ekološkem kme-

tovanju. Natrijev nitrit in kalijev nitrat sta dodatka, ki se sicer smeta uporabljati v omejeni količini do leta 1013, potem pa bo Evropska komisija ponovno preučila in podala mnenje o njuni morebitni nadaljnji uporabi. Glede na dejstvo, da je vedno več ljudi, ki so na dodatke alergični, tradicionalna slovenska predelava mesa pa jih ne pozna in ne uporablja, je mesni izdelek brez aditiva največja priložnost za slovenske kmetije.

Urejen vhod v klavnico na ekološki kmetiji

Nemci v svojih priporočilih navajajo: Krave dojlje in živali, ki izvirajo iz ekološke reje, imajo posebno kakovost mesa, ki pri običajnem odkupu in veljavnih predpisih ni plačana. Zato predlagajo neposredno prodajo na domu.

» GABRIJELA SALOBIR

Zbornica želi bolj podrobne informacije o propadu čebel

Vodstvo KGZS se je udeležilo nujne seje Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Državnem zboru RS na temo ukrepov za zaščito čebel.

Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Ciril Smrkolj in direktor KGZS Igor Hrovatič sta se 8. junija v Čebelarstvu doma v Lukovici udeležila enajste nujne seje Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Državnem zboru RS, ki je bila sklicana na zahtevo poslanske skupine Zares. Odbor je na nujni seji obravnaval problematiko čebelarstva v Sloveniji in ukrepe za zaščito čebel.

Vodstvo zbornice pričakuje od Čebelarstva zveze Slovenije, da posreduje bolj natančne informacije o zaskrbljujočih podatkih o propadu čebel, in podpira povečanje strokovnih analiz ter raziskav na celotnem področju kmetijstva, predvsem reševanja neposrednih težav in iskanja primernih tehnoloških rešitev. Ciril Smrkolj, predsednik KGZS, je na seji povedal, da po podatkih Veterinarske uprave Republike Slovenije ni nobenega dokaza, ki bi potrdil, da je za izginjanje čebel kriva uporaba fitofarmaceutskih sredstev (FFS). KGZS meni, da mora Slovenija pri pridelavi, če želi biti prehransko varna, uporabljati tudi sodobne tehnologije, vključno s FFS. Samo tako je namreč možno doseči cilje kmetijske politike, kot so kakovostna, varna in cenovno dostopna hrana, čim višja stopnja samozadostnosti oziroma prehranske varnosti, trajno povečanje konkurenčne sposobnosti kmetijstva in zagotavljanje primerne dohodkovne ravni kmetijskim gospodarstvom ob hkratnem upoštevanju načel varstva okolja ter ohranjanja narave.

Doseganje teh ciljev vodi k uresničevanju gospodarske, prostorske, ekološke in socialne vloge kmetijstva.

KGZS se zaveda pomena izobraževanja in usposabljanja uporabnikov FFS. Izobraževanja uporabnikov teh sredstev lahko izvajajo le pooblaščenice inštitucije, ki morajo pridobiti koncesijo in vseskozi izpolnjevati pogoje iz Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o strokovnem usposabljanju in preverjanju znanja iz fitofarmacije. Predsednik KGZS Ciril Smrkolj je na seji poudaril, da je okoli 45 tisoč članov in članic KGZS, ki so uporabniki FFS, v obdobju veljavnosti zakonodaje pridobilo potrdilo za izvajalce ukrepov varstva rastlin. KGZS preko tečajev seznanja izvajalce varstva rastlin s predpisi o zdravstvenem varstvu rastlin, vrstami in varnim ravnanjem s FFS. Ostali uporabniki FFS pa so pridobili to znanje v okviru srednješolskega in visokošolskega izobraževanja.

» JERICA POTOČNIK

Večja raba lesa

V času krize se lahko opremo na lastno strateško surovino. Izmed obnovljivih virov sodi namreč les med najbolj vsestransko uporabne.

Zaradi velikih rezerv slovenskih gozdov se v zadnjem času v javnosti vse bolj uveljavlja prepričanje, da moramo naše bogastvo tudi unovčiti in ga bolje izkoristiti tako v lesnem kot energetskem sektorju. Evropska unija se močno zaveda velikega finančnega ter političnega vpliva energetske bogatih držav ter mednarodnih naftnih družb. Države, kot je Slovenija, so močno odvisne od uvoza surovin in so zato v strateško podrejenem položaju.

PRIZADEVANJA LESNE INDUSTRIJE ZA HITREJŠI RAZVOJ SEKTORJA

Lesarji si že dalj časa prizadevajo, da bi država opredelila les kot strateško surovino. V državnem svetu so na skupni seji Odbora za gospodarstvo, Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Odbora za okolje in prostor sprejeli sklepe, ki bodo omogočili večjo rabo lesa ter pripomogli k hitrejšemu razvoju gozdno-lesnega sektorja.

VELIK POTENCIAL KMETOV NA PODROČJU OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJ

Kmetje imate zaradi lastnih surovin in površin velike možnosti za razvoj obnovljivih virov energij. Največje rezerve so pri postavitvah sončnih elektrarn na strehah gospodarskih poslopij, pridobivanju biomase iz lastnih in okoliških gozdov ter prodaji toplote preko pogodbenega ogrevanja. Velik potencial imata tudi bioplin ter vetr-

na energija, ki pa je zaenkrat zaradi svojevrstnih pomislekov še nismo uspeli izkoristiti. Za spodbujanje tovrstnih investicij je zaradi nacionalnih interesov vedno več podpor. Poleg razpisov programa razvoja podeželja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so to področje začeli spodbujati tudi na Ministrstvu za gospodarstvo, pod katerega spada po novi delitvi tudi Sektor za aktivnosti učinkovite rabe in obnovljivih virov energije.

RAZVOJ TRGA Z LESNO BIOMASO TER PONUDNIKOV OPREME IN STORITEV

Trenutno stanje je velika priložnost za podjetne posameznike, ki lahko s slabo razvito področje obrnejo sebi v prid. Priložnosti trga z biomaso so predvsem v trenutni slabi organiziranosti ter količinsko malem obsegu glede na neizkoriščen potencial gozdov in velikem potencialnem številu porabnikov. Na mednarodnem trgu je prednost lokalne proizvodnje predvsem zaradi manjših prevoznih stroškov ob trenutno količinsko dokaj velikem uvozu in izvozu. Hiter razvoj področja pomeni ob okoljsko ozaveščenih kupcih tudi vedno večjo povpraševanje po biomasi med vsemi uporabniki lesa tako v lesnem kot energetskem sektorju.

ZASTOPANJE IN SVETOVANJE LASTNIKOM

Večje povpraševanje po lesu slabe kakovosti ima lahko veliko razvojno priložnost za podeželje ter lastnike gozdov. Korist večje rabe lesa se kaže predvsem z lažjo pro-

Demonstracija gozdarske opreme in mehanizacije DEMO PRP

Na predstavitvi Demo PRP so bili prikazani stroji in oprema, ki so jih kmetje kupili ob pomoči podpor Programa razvoja podeželja. Predstavitve je potekala 10. junija v vasi Kladje nad Šentjanžem. Na dolžini dveh kilometrov poti so bili prikazani stroji in oprema ob demonstracija njihovega dela. Organizatorji Zveza lastnikov gozdov, ZGS ter Društvo lastnikov gozdov Mirenske doline so pričakali okoli 1.500 obiskovalcev. Letošnji razpis za povečanje gospodarske vrednosti gozdov bo zaprtega tipa, kar pomeni, da se4 bo zahtevke točkovalo, čas za oddajo vloge pa naj bi bil dva meseca.

dajo lesa ter višjimi doseženimi cenami. KGZS podpira vse oblike rabe lesa ter njihove predelave, saj imata od tega korist tako lastnik kot celotna družba. Za hitrejši razvoj se na podeželju kaže potreba po več podjetniških iskušnjah ter znanju za lažje odločanje za investicije. Investitorju pomenijo ka-

kovostno pripravljen poslovni načrt in dobra zastavljena vizija, ob dolgoročnih pogodbah, veliko varnost pri nadaljnjem poslovanju, zato mora država poskrbeti poleg spodbud tudi za več konkretnega svetovanja na tem področju.

»MIHAEL KOPRIVNIKAR

Možnost sofinanciranja individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso

KGZS obvešča člane, da je odprt javni razpis za sofinanciranje individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso za leti 2010 in 2011. Ministrstvo za gospodarstvo je 21. maja 2010 objavilo javni razpis za sofinanciranje projektov vgradnje kotlovskih naprav na lesno biomaso (KNLB). Spodbude so namenjene za naložbe v vgradnjo novih KNLB pa tudi tistim investitorjem, ki širijo kapacitete v obstoječi kotlovnici na lesno biomaso ali zamenjujejo obstoječi kotel na fosilni energetski vir. Kotlovska naprava mora imeti avtomatsko dodajanje goriva in mora biti moči najmanj 150 kW in največje 5.000 kW. Na razpis lahko kandidirajo velika, srednja in mikro podjetja ter društva in ustanove. Višina sofinanciranja je za velika podjetja 30 %, za srednja podjetja 35 %, za mikro podjetja, društva in ustanove pa 40 % upravičenih stroškov. **Višina investicije mora biti najmanj 45.000 evrov, največja višina spodbude pa je 200.000 evrov.** Skupna razpoložljiva sredstva za sofinanciranje so 4,4 milijone evrov, od tega 2 milijona evrov za leto 2010. **Roki za oddajo vlog so 3. junij, 2. september in 2. december 2010 ter 3. marec 2011. Vlogo je treba oddati na Ministrstvo za gospodarstvo, Kotnikova 5, Ljubljana. Več informacij o razpisu najdete na spletni strani pristojnega ministrstva.**

Zaščitena kmetija (2. del)

»Ali lahko v moji oporoki zapišem eno parcelo za sina, čeprav je moja kmetija zaščitena? Kako pa naj še danes prodam dve kmetijski zemljišči, ki spadata v mojo zaščiteno kmetijo, sosedu?»

V prejšnji številki Zelene dežele smo opisali dedovanje zaščitene kmetije, če pokojnik umre brez izjave svoje poslednje volje (t. i. dedovanje po zakonu), tokrat pa se bomo osredotočili na dedovanje na podlagi oporoke ter na prodajo in nakup zemljišč, ki izhajajo iz zaščitene kmetije.

DEDOVANJE ZAŠČITENE KMETIJE NA PODLAGI OPOROKE

V kolikor je zapustnik pripravil oporoko, so osnovna pravila glede dedovanja zaščitene kmetije enaka kot pri dedovanju na podlagi zakona: **zaščiteno kmetijo lahko oporočitelj z oporoko zapusti le enemu dediču – fizični osebi.** Izjemoma se kmetijo lahko zapusti dvema osebam: zakoncema ali staršu z otrokom ali posvojenecem oziroma njegovim potomcem. Ponovno je potrebno opozoriti, da se tudi pri oporočnem dedovanju kmetija ne sme deliti po fizičnih delih, temveč mora kmetijsko gospodarstvo ostati enotno. Če oporočitelj razpolaga z zaščiteno kmetijo v nasprotju s predpisi, pride do dedovanja na podlagi zakona.

IZLOČITEV DELA PREMOŽENJA IZ ZAŠČITENE KMETIJE

Zapustnik sme v oporoki nakloniti volilo (= v oporoki zapisano naklonilo osebi, ki ni dedič), katerega predmet je del zaščitene kmetije, če s tem znatno ne prizadene gospodarske sposobnosti zaščitene kmetije.

Pravni red določa zelo omejevalna pravila glede razpolaganja s premoženjem zaščitene kmetije. (Foto: Tomo Jeseničnik)

Velja, da je gospodarska sposobnost zaščitene kmetije znatno prizadeta, če je predmet volila kmetijsko obdelovalno zemljišče. Šteje pa se, da ni znatno prizadeta, če so predmet volil neobdelovalna kmetijska zemljišča. Posamezno oporočno naklonilo ne sme presegati dveh odstotkov celotne zapuščine, vsa volila skupaj pa ne smejo presegati desetih odstotkov skupnih kmetijskih površin.

Če so predmet volil stavbna zemljišča ali druge stvari ali pravice, ki spadajo v zaščiteno kmetijo, vrednost posameznega volila ne sme presegati dveh odstotkov, vsa volila skupaj pa ne presegajo desetih odstotkov celotne vrednosti zapuščine.

PROMET Z ZAŠČITENO KMETIJO

Pojasnimo še nekaj posebnosti pri nakupu in prodaji zaščitene kmetije. Lastnik sicer razpolaga s svojo nepremičnino, vendar mora pri prodaji kmetijskega zemljišča,

kmetije ali gozda upoštevati postopek prodaje in nakupa teh zemljišč, ki ga ureja Zakon o kmetijskih zemljiščih (Zelena dežela št. 75, april 2009). **Za promet z zaščiteni kmetijami namreč veljajo posebne določbe, ki omejujejo razpolaganje z delom zaščitene kmetije: zaščitene kmetije se v prometu s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči ne sme deliti, temveč se prodaja samo celotno zaščiteno kmetijo.**

DELITEV ZAŠČITENE KMETIJE

Izjemoma se lahko zaščiteno kmetijo deli le v primerih, ko se:

- povečuje ali zaokrožuje obstoječa zaščitena kmetija ali nastaja nova zaščitena kmetija,
- na ta način povečuje ali zaokrožuje druga kmetija oziroma se povečuje ali zaokrožuje kmetijsko zemljišče, ki je v lasti kmetijske organizacije ali samostojnega podjetnika posameznika,

- odtujijo stavbna zemljišča,
- odtujijo zemljišča, ki se jih po predpisih o dedovanju kmetijskih gospodarstev sme nakloniti z oporoko,
- lastninsko pravico na zaščiteni kmetiji pridobi Republika Slovenija oziroma občina,
- lastnik poveča ali vzpostavi solastninski delež na zaščiteni kmetiji v korist solastnika, zakonca ali zunajzakonskega partnerja, potomca, posvojenca ali njegovega potomca tako, da zaščitena kmetija še naprej izpolnjuje pogoje za zaščiteno kmetijo (5 ha primerljivih zemljišč).

ODOBRITEV POSLA

Po sklenitvi prodajne pogodbe, v kateri se ravna po zgoraj navedenih pravilih o prodaji in nakupu zaščitene kmetije, je potrebno na upravni enoti, kjer nepremičnina leži, vložiti vlogo za odobritev pravnega posla. Upravna enota z odločbo odobri pravni posel, če so izpolnjeni in upoštevani vsi pogoji; v nasprotnem primeru se odobritev zavrne.

ZA KONEC

Pravni red določa zelo omejevalna pravila glede razpolaganja s premoženjem, ki spada v zaščiteno kmetijo. S tem se ustvarjajo možnosti za krepitev ali ohranitev gospodarske, ekološke in socialne funkcije zaščitene kmetij.

» GAŠPER CERAR

Vabilo k udeležbi

Podeželje v mestu navdušilo ljubitelje tradicionalne slovenske kulinarike

»Kupujte, kuhajte in jejte lokalno, sezonsko, domačo in tradicionalno pridelano hrano,« je slogan letošnjih prireditev Podeželje v mestu, ki potekajo v organizaciji Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS).

Prvi sklop prireditev Podeželje v mestu v Ljubljani in Kopru se je zaključil. Na njih je svojo raznoliko ponudbo predstavljalo preko sto kmetij iz različnih koncev Slovenije. Ponudniki lokalnih proizvodov so s svojo ponudbo ustregli pričakovanjem ljubiteljev tradicionalne slovenske podeželske kulinarike. Številni obiskovalci so se vključevali v delavnice ročnih spretnosti in popevali z ljudskimi pevci in godci ter kramljali s pridnimi kmeticami in kmeti, ki na prireditvah ustvarjajo podeželski utrip.

Pred nami pa sta še jesenski prireditvi Podeželje v mestu, na kateri vas vabimo, da se ju udeležite.

**PODEŽELJE V MESTU - Dobrote, ki jih trosi jesen, v soboto,
4. septembra 2010, na Pogačarjevem trgu v Ljubljani**

**PODEŽELJE V MESTU MARIBOR (v okviru 10. festivala Stare trte) v soboto,
25. septembra 2010, na Glavnem trgu v Mariboru**

Prijave sprejemamo od 5. julija do zasedbe stojnic na naslov: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (za Podeželje v mestu), Celovška 135, 1000 Ljubljana, ali po elektronski pošti na naslov: pr@kgzs.si ali tatjana.vrbosek@kgzs.si. **Prijavnina za stojnico je 11 evrov. Plačate jo po prejemu računa.**

V prijavi navedite vaše kontaktne podatke, kaj ponujate in v primeru prodaje izdelkov tudi priglasitveni list ali odločbo o registraciji dopolnilne dejavnosti ter fotokopijo izpisa o registraciji pri pristojnem nadzornem organu: za živila živalskega izvora izpis o registraciji z VURS-a, za živila rastlinskega izvora izpis iz registra pri ZIRS-u.

Pogoj za sodelovanje je tudi poravnan članski prispevek Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Za dodatne informacije pokličite na telefon: 01 51 36 641 oz. 041 366 504 (Tatjana Vrbošek).

Sodelujte in s prodajo svojih pridelkov ter izdelkov doprinesite k promociji slovenskega podeželja, lokalno pridelane hrane in prijetnemu vzdušju na prireditvi!

Prvo soboto v juniju so v okviru prireditve Podeželje v mestu – pridelano in ponujeno z ljubeznijo Pogačarjev trg ob ljubljanski stolnici krasila orjaška slikarska stojala s slikami območja Lokalne akcijske skupine Srce Slovenije. Slednje pokriva občine Dol pri Ljubljani, Kamnik, Litija, Lukovica, Moravče in Šmartno pri Litiji. Obiskovalci so z zanimanjem okušali še topel domač kruh in »prešce«, ki so jih na Podeželju v mestu pripravljale in pekle kmečke žene iz Dola pri Ljubljani. Po trgu pa je, času primerno, med drugim dišalo tudi po pečenih špargljih.

Podeželje v mestu se je konec maja prvič selilo v Koper. Pestra ponudba slovenskega podeželja je navdušila tako prebivalce kot obiskovalce Kopa.

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana

Dodatne informacije dobite na telefonu: 01 513 07 18.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura	Število ur izobraževanja	Predavatelj(i)
7. 7. 2010	Biotično varstvo rastlin v rastlinjakih (spoznavanje in uporaba predatorjev in ostalih organizmov v borbi proti škodljivcem)	Delavnica; ni za SKOP/KOP	Zeleni hit, Savlje 90	10.00	3	Ana Ogorelec (N)

VABIMO

Vabilo k sodelovanju – nagradna akcija »S kmetije za Vas«

Že petnajsto leto zapored vas vabimo k sodelovanju v nagradni akciji, ki jo organizirata Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in ČZD Kmečki glas.

Kdo lahko sodeluje?

Sodelujejo lahko kmetije, ki na kakršenkoli način tržijo svoje pridelke in izdelke. Prijavijo se lahko tudi kmetije, ki so v preteklosti v akciji že sodelovale, pa so pomembno izboljšale svojo ponudbo in način prodaje.

Kaj je neposredna prodaja?

Neposredna prodaja je prodaja izdelkov brez posrednikov. Zajema široke možnosti, kot so prodaja na domu, občasn in stalni prodajni prostori na tržnicah, različnih prireditvah (stojnice, premične trgovine ...), prodaja skozi turizem na kmetiji različnih vrst ...

Kaj ocenjujemo?

Pomembni so predvsem izvirnost, dovršenost, način promocije in seveda uspešnost prodaje.

Kako poteka ocenjevanje?

Vse, ki se boste prijaviли, bo po predhodnem dogovoru obiskala petčlanska strokovna komisija.

Kako se akcija zaključuje?

Kmetije bomo predstavili na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni Agra, kjer bomo tudi objavili rezultate akcije in trem prvonagrajenim podelili nagrade. Izbrane kmetije bodo predstavljene tudi v Kmečkem glasu in Zeleni deželi.

Kako in do kdaj se prijavite?

Do 30. junija 2010 pošljite izpolnjeno prijavnico skupaj z opisom pridelka oz. izdelka in načina prodaje ter morebitnimi fotografijami in promocijskim gradivom na naslov:

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana s pripisom »S kmetije za Vas«. Kontaktna oseba: Tadeja Pečovnik (01 513 66 62).

Prijavljam se na nagradno akcijo
»S kmetije za Vas«

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Ime in priimek:

Naslov:

Pošta:

Telefon:

Mobilni telefon:

Neposredno tržimo naslednje pridelke oz. izdelke:

Prilagam (obkrožite ustrezno):

- opis izdelka in načina prodaje
- fotografije izdelka in prodajnega prostora
- promocijski material
- drugo:

Sejmi Ljubljana Trade Fair
41. Sejem Narava-zdravje
41st Nature-Health Fair

7. – 10. oktober 2010
7 – 10 October 2010

Pozdravimo jutri!
Wellcoming tomorrow!

IZKORISTITE UGODNOSTI ZGODNJE PRIJAVE DO 30. JUNIJA 2010!
www.narava-zdravje.si / www.nature-health.si

AGRA

MEDNARODNI

21. – 26. 8. 2010
Gornja Radgona

48. mednarodni
kmetijsko-živilski sejem

Od sobote do četrтка, od 9.00 do 19.00 ure!

Pridružite se več kot 130.000 zadovoljnim obiskovalcem in več kot 1.600 uspešnim razstavljalcem iz skoraj 30-ih držav na največjem sejmu kmetijstva in prehrane v tem delu Evrope!

- Strokovne razstave živali in vzorčni nasadi s poudarkom na slovenskih avtohtonih pasmah in sortah
- Kmetijska mehanizacija, semena in sadike, oprema za živilsko predelavo
- Tržnice olj, medu, kmečka in ekološka tržnica
- Prehrana in vino s pokušnjami (kakovost z mednarodnih ocenjevanj kakovosti, meso slovenskih avtohtonih pasem, regionalna živila ter zaščiteni izdelki)
- Skupinske predstavitve tujih držav ter najpomembnejših slovenskih institucij
- Pester strokovni in zabavni spremljevalni program

SEJEM INPAK 17. mednarodni sejem embalaže, tehnike pakiranja in logistike, razstava izdelkov z natečaja 33. Slovenski oskar za embalažo

V soboto in nedeljo – še več družinske zabave ob nižji ceni vstopnic!

POMURSKI SEJEM www.pomurski-sejem.si

Naravnost na mizo!

POTRDI TE ODLIČNOST SVOJIH PRIDELKOV IN JIH PREDSTAVITE NA 48. MEDNARODNEM KMETIJSKO-ŽIVILSKEM SEJMU AGRA!

- **ODPRTO DRŽAVNO OCENJEVANJE VIN - VINO SLOVENIJA GORNJA RADGONA** Informacije: Andrej Slogovič, tel. (02) 56 42 112, elektronski naslov: andrej.slogovic@pomurski-sejem.si
- **OCENJEVANJE MEDU Z MEDNARODNO UDELEŽBO** Informacije: Jana Dimec, tel. (02) 56 42 108, elektronski naslov: jana.dimec@pomurski-sejem.si
- **CELODNEVNA EKOLOŠKA TRŽNICA**
- **CELODNEVNA TRŽNICA MEDU IN MEDENIH IZDELKOV**
- **CELODNEVNA TRŽNICA OLJ**

Cena za najem opremljenega prostora na tržnici je samo 36,00 € (DDV vključen). Informacije: Vesna Komperšak, tel. (02) 56 42 118, elektronski naslov: vesna@pomurski-sejem.si

PREDSTAVITE SE S SAMOSTOJNIM RAZSTAVNO-PRODAJNIM PROSTOROM NA SEJMU AGRA VSE SEJEMSKE DNI PO POSEBNI CENI, KI VELJA ZA NEPOSREDNE PRIDELOVALCE!

Informacije: Jana Dimec, tel. (02) 56 42 108, elektronski naslov: jana.dimec@pomurski-sejem.si

PONUJITE SVOJA VINA NA OPREMLJENEM PROSTORU V DVORANI VINO SLOVENIJA GORNJA RADGONA PO POSEBEJ UGODNIH POGOJIH ZA VINOGRADNIKE, VINARJE IN NJIHOVA DRUŠTVA!

Informacije: Andrej Slogovič, tel. (02) 56 42 112, elektronski naslov: andrej.slogovic@pomurski-sejem.si. Razpisne informacije in ceniki za mednarodna ocenjevanja, celodnevne tržnice ter za sodelovanje na sejmu z razstavnim prostorom so na voljo tudi na spletni strani: www.pomurski-sejem.si.

VABILO

Vljudno vas vabimo na okroglo mizo in razstavo čistopasemskih krav dojlj v okviru Praznika košnje na Banjšicah
24. julija 2010

- 9.00 Dogon živali
- 10.00 Okrogla miza Priložnosti za rejo mesnih pasem goveda
- 12.00 Ocenjevanje živali
- 13.00 Podelitev zvoncev
- 14.00 Odgon živali

51. MEDNARODNI
LESNI SEJEM
CELOVEC / AVSTRIJA

26. - 29. 8. 2010

- Gozdarstvo
- Žagarska tehnika
- Tehnika gradnje z lesom in lesni izdelki
- Mizarski stroji in oprema
- Transport in logistika
- Bioenergija

SEJMIŠČE CELOVEC

INFORMACIJE: Klagenfurter Messe Betriebsgesellschaft m. b. H.,
Messeplatz 1, A-9021 Klagenfurt

mag. Tanja Mletschnig, tel: +43/463/56800-71, faks: +43/463/56800-29,
e-pošta: mletschnig@kaerntnermessen.at, internet: www.sejemcelovec.com

SLOVENSKI
REGIONALNO
RAZVOJNI
SKLAD

Skrabčev trg 9a
1310 Ribnica

**Ugodna posojila
v kmetijstvu**

- tudi za nakup zemljišč in kmetij (sklop 2)

Dodatne informacije na:

telefon: (01) 836-19-53, e-naslov: rdf.sklad@siol.net

Objava razpisov na:

www.rdf-sklad.si/razpisi.html, www.rdf-sklad.si

Sklad obvešča, da ima objavljen razpis za financiranje investicijskih projektov na področju primarne kmetijske pridelave.

Razpis nudi posojila z ugodno obrestno mero:

- od Euribor (trimesečni) s pribitkom od 0,25% do 0,35 letno (Sklop 1)
- s pribitkom 0,10 % letno nad referenčno obrestno mero za izračun državnih pomoči (Sklop 2).

Roki za oddajo vlog so: **5. 7. 2010, 31. 8. 2010 in 29. 10. 2010.**

Sklad ima na področju kmetijstva odprt tudi razpis za projekte na področju podjetništva, kmetijske predelave, trženja in dopolnilnih dejavnosti.

DOLŽ 2010

**Vabimo vas na 24. državne
in 3. mednarodne
Kmečke igre na Dolžu
pri Novem mestu
v soboto, 3. julija 2010**

- 11.00 Okrogla miza (strategija razvoja slovenskega kmetijstva)
- 13.30 Slovesno odprtje
- 14.30 Kmečke igre
- 20.00 Zabava z ansambлом Spev

Vljudno vabljeni!

Projekt podpirata Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino, in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.